खत्याड गाउँपालिका

स्थानिय राजपत्र

खत्याड गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्डः ७	संख्याः ५	मितिः २०८१।०३।१०

भाग-२

खत्याड गाउँपालिका

नेपालको संविधान तथा स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम गाउँपालिकाले बनाएको ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि तथा मापदण्ड स्थानिय राजपत्रमा प्रकाशन गर्न अनिवार्य भएकोले, स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ बमोजिम खत्याड गाउँपालिकाको १६ औं गाउँसभाले आ.व. २०८०।०८१- २०८२।०८३ को लागि मध्यकालीन खर्च संरचना स्वीकृत गरेको छ।

मध्यकालीन खर्च संरचना

(आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ - २०८२।०८३)

खत्याड गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रामतडी, मुगु

कर्णाली प्रदेश, नेपाल

खत्याड गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रामतडी, मुगु
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

मनतव्य

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ लगायत अन्त सङ्घीय ऐन समेतले सङ्घ तथा प्रदेश सहित स्थानीय तहहरूले अनिवार्य रुपमा मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरे सँगै खत्याड गाउँपालिकाले पनि यो दिगो विकास लक्ष्य मैत्री मध्यकाली खर्च संरचना तर्जुमा गरेको छ ।

मध्यकालीन खर्च संरचनाले जनचाहना र विद्यामान सम्भावनामा आधारित रही विद्यमान समस्याहरुलाई व्यवस्थित रुपमा संबोधन गर्न तर्जुमा गरिने आवधिक योजनालाई वार्षिक योजनासँग जोडी सर्वाङ्गीण विकासको दिर्घकालीन सोच तर्फ उन्मुख गराउने भएकाले मध्यकालीन खर्च संरचनाको तर्जुमा गर्नु कानुनी दायित्व मात्र नभई गाउँपालिका स्वयमका लागि पनि विशेष महत्व र आवश्यकताको विषयका रुपमा रहेको छ । यसर्थ, यस मध्यमकालीन खर्च संरचनाले यस गाउँपालिकाको आवधिक योजना र वार्षिक पुलको रुपमा कार्य गरी आवधिक योजनाका लक्ष्य उद्देश्यहरू हासिल गर्नें तर्फ गाउँपालिकाको वित्त व्यवस्थापन डोऱ्याउने अपेक्षा गरेको छु ।

मध्यकालीन खर्च संरचनाले वित्त व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउने एउटा महत्वपूर्ण औजार भएको नाताले दिगो विकासका लक्ष्यहरूका साथै स्थानीय स्रोत तथा साधनको अधिक्तम प्रयोग सहित प्राथमिकताका साथ लगानी बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने अपेक्षा गरेको छु, जसबाट निरन्तर रुपमा बढ्दै गएको विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम एवं कमजोर प्रकृतिको विकासबाट सिर्जना हुन सक्ने समस्याहरूको सम्बोधन गर्नेतर्फ सही किसिमले अगाडि बढाउन सक्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा, यो दिगो विकास लक्ष्यमैत्री मध्यकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गर्न लागी महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने सम्पूर्ण पदाधिकारी, कर्मचारी, दातृ संस्था तथा विज्ञ टोलीलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

....

अज बहादुर शाही
अध्यक्ष
खत्याड गाउँपालिका

मनतव्य

अन्तर-सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ लगायत अन्त सङ्घीय ऐन समेतले सङ्घ तथा प्रदेश सहित स्थानीय तहहरूले अनिवार्य रुपमा मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरे सँगै खत्याड गाउँपालिकाले पनि यो दिगो विकास लक्ष्य मैत्री मध्यकाली खर्च संरचना तर्जुमा गरेको छ ।

मध्यकालीन खर्च संरचनाले जनचाहना र विद्यामान सम्भावनामा आधारित रही विद्यमान समस्याहरुलाई व्यवस्थित रुपमा संबोधन गर्न तर्जुमा गरिने आवधिक योजनालाई वार्षिक योजनासँग जोडी सर्वाङ्गीण विकासको दिर्घकालीन सोच तर्फ उन्मुख गराउने भएकाले मध्यकालीन खर्च संरचनाको तर्जुमा गर्नु कानुनी दायित्व मात्र नभई गाउँपालिका स्वयमका लागि पनि विशेष महत्व र आवश्यकताको विषयका रुपमा रहेको छ । यसर्थ, यस मध्यमकालीन खर्च संरचनाले यस गाउँपालिकाको आवधिक योजना र वार्षिक पुलको रुपमा कार्य गरी आवधिक योजनाका लक्ष्य उद्देश्यहरू हासिल गर्नै तर्फ गाउँपालिकाको वित्त व्यवस्थापन डोर्‍याउने अपेक्षा गरेको छु ।

मध्यकालीन खर्च संरचनाले वित्त व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउने एउटा महत्वपूर्ण औजार भएको नाताले दिगो विकासका लक्ष्यहरूका साथै स्थानीय स्रोत तथा साधनको अधिक्तम प्रयोग सहित प्राथमिकताका साथ लगानी बढाउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने अपेक्षा गरेको छु, जसबाट निरन्तर रुपमा बढ्दै गएको विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम एवं कमजोर प्रकृतिको विकासबाट सिर्जना हुन सक्ने समस्याहरूको सम्बोधन गर्नेतर्फ सही किसिमले अगाडि बढाउन सक्नेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा, यो दिगो विकास लक्ष्यमैत्री मध्यकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गर्न लागी महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने सम्पूर्ण पदाधिकारी, कर्मचारी, दातृ संस्था तथा विज्ञ टोलीलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

....

सरिता रोकाया

उपाध्यक्ष

खत्याड गाउँपालिका

प्राक्कथन

दिगो विकास लक्ष्यमैत्री मध्यकाली खर्च संरचना तर्जुमा गरी प्रकाशनमा ल्याउन पाउँदा मलाई निकै खुसीको अनुभूती भइरहेको छ । अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ ले स्थानीय तहले सार्वजनिक खर्चको विवरण तयार गर्दा आगामी तीन वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहितको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ ले मध्यकालीन खर्च संरचनामा आगामी तिन वर्षको समष्टिगत वित्त खाका, बजेट तथा कार्यक्रमको खाका र नतिजा खाका समावेश गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । सम्बन्धित सबै कानुनी व्यवस्थाहरूलाई सम्बोधन गर्दै स्थानीय तहको मध्यकालीन खर्च संरचना तर्नुमा दिग्दर्शन, २०७८ मा आधारित रही तर्जुमा गरिएको हुनाले यस दस्तावेजले स्थानीय तहको कानुनी दायित्व निर्वाह गर्नमा टेवा पुर्‍याउनुका अतिरिक्त गाउँपालिकाको सञ्चालन गर्ने बहुवर्षीय आयोजना तथा कार्यक्रमहरूका लागि बजेट सुनिश्चित गर्न समेत महत्वपूर्ण योगदान गर्ने अपेक्षा गरेको छु ।

विगत दशकहरुमा जलवायुजन्य विषमता एवम् विपद्का अन्य घटना, तिनका आवृत्ति तथा सधनता निरन्तर बढ्दै गएको छ र यसको असर यस स्थानीय तहमा पनि निरन्तर बढ्दो महसुस गरिएको छ । यी घटनाहरूले दिगो विकासको आवश्यकता र महत्वलाई अझ बढी प्रगाढ बनाउँदै लगेको सन्दर्भमा दिगो विकास लक्ष्यमैत्री मध्यकालीन खर्चसंरचना तर्जुमा गर्नु एउटा सान्दर्भिक काम हो भन्ने मलाई लागेको छ ।

दिगो विकासको आवश्यता र महत्व प्रगाढ हुँदै गएको परिपक्ष्यमा संयुक्त राष्ट्रसंघले विश्वको साझा हितका लागि दिगो विकास लक्ष्य जारी गरेको छ र यसको परिपालना गर्ने नेपाल सरकारले पूर्ण प्रतिबद्धता समेत गरेको छ । यसभन्दा बाहेक, दिगो विकास लक्ष्यहरु विश्वका साझा हितका विषय हुनुका साथै स्थानीय सरकारका काम, कर्तव्य, अधिकार तथा जिम्मेवारीसँग प्रत्यक्ष सम्बन्धित विषयहरु रहेका हुनाले दिगो विकास लक्ष्यमैत्री मध्यकालीन खर्च संरचनाको तर्जुमाले यस गाउँपालिकाका सम्पुर्ण विकास प्रयासलाईं दिगो विकास उन्मुख गराउन महत्वपूर्ण टेवा पुर्‍याउन सक्ने अपेक्षा गरेको छु ।

दिगो विकास लक्ष्यमैत्री मध्यकालीन खर्च संरचनाको तर्जुमाबाट यस गाउँपालिका मार्फत खर्च गरिने सार्वजनिक वित्तलाई दिगो विकास लक्ष्य उन्मुख बनाउन सहयोग पुग्ने र दिगो विकास लक्ष्य उन्मुख सार्वजनिक खर्चले विकास प्रयासहरुलाई दिगो बनाउने विश्वास लिएको छ ।

अन्त्यमा, खत्याड गाउँपालिकाको यस दिगो विकास लक्ष्यमैत्री मध्यकाला खर्च संरचनाको तर्जुमाका लागि सहयोग गर्ने दातृसंस्था संयुक्त राष्ट्रसङ्घिय विकास कार्यक्रम लगायतका राष्ट्र सङ्घीय निकायहरू, प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने विज्ञहरूलाई हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

बासुदेव कार्की

नि.प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूची

परिच्छेद- १ परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

१.२ अवधारणा तथा उद्देश्य

१.३ संस्थागत व्यवस्था

१.४ तर्जुमा प्रक्रिया

परिच्छेद २ मध्यमकालीन खर्च संरचना

२.१ पृष्ठभूमि

२.२ सोच उद्देश्य तथा रणनीति

२.३ मध्यमकालीन आर्थिक खाका

२.४ मध्यमकालीन नतिजा खाका

२.५ मध्यमकालीन बजेट खाका

२.६ बजेट विनियोजन र प्रक्षेपणको बाँडफाँट

२.६.१ रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण

२.६.२ प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

२.६.३ दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

२.६.४ लैङ्गिक सङ्केतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

२.६.५ जलवायु सङ्केतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

२.६.६ स्थानीय गौरवका आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

२.६.७ विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण

परिच्छेद ३ : आर्थिक क्षेत्र

३.१ कृषि तथा भूमि व्यवस्था

३.२ सिंचाइ

३.३ पशुपन्छी

३.४ सहकारी तथा गरिवी निवारण

३.५ उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति

३.६ सम्पदा, संस्कृति तथा पर्यटन

३.७ श्रम तथा रोजगारी

३.८ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

परिच्छेद ४ : सामाजिक क्षेत्र

४.१ स्वास्थ्य तथा पोषण

४.२ शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि

४.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

४.४ युवा, खेलकुद तथा नवप्रवर्तन

४.५ महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण

४.६ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

परिच्छेद ५ :पूर्वाधार क्षेत्र

५.१ भवन, आवास, बस्ती तथा शहरी विकास

५.२ सडक, पुल तथा यातायात व्यवस्था

५.३ जलस्रोत, विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा

५.४ सूचना तथा सञ्चार

५.५ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

परिच्छेद ६ वन, वातावरण, विपद् व्यवस्थापन तथा सम्बन्धीत विकास क्षेत्र

६.१ वन तथा जैविक विविधता

६.२ भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन

६.३ वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

६.४ विपद् व्यवस्थापन तथा जलवायु उत्थानशीलता

६.५ नीति, कानून, न्याय तथा सुशासन

६.६ संगठनात्मक विकास, मानव संशाधन तथा सेवा प्रवाह

६.७ स्रोत परिचालन

६.८ तथ्याङ्क प्रणाली र योजना व्यवस्थापन

६.९ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

परिच्छेद ७ संस्थागत विकास तथा सुशासन

७.१ संस्थागत विकास तथा सुशासन

७.२ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

.

परिच्छेद-१

परिचय

१.१ पृष्ठभूमि

संघीयता कार्यान्वयनको महत्वपूर्ण भूमिकामा रहेका स्थानीय तहहरुको दीर्घकालीन लक्ष्य राष्ट्रिय लक्ष्य अनुसार समद्ध पालिका र सुखी नगरवासी हुनु पर्दछ। राष्ट्रिय पन्ध्रौं योजना र दिगो विकासका लक्ष्य तथा कर्णाली प्रदेश सरकारको प्रदेश आवधिक योजना र यसले लिएका लक्ष्य तथा नगरपालिकाको आवधिक योजनाले लिएका लक्ष्यहरु हासिल गर्न वित्त व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। स्थानीय तहहरुको समृद्धि भनेको समग्र प्रदेश हुदै मुलुककै समृद्धि हो त्यसकारण स्थानीय तहहरु कार्यान्वयनका पक्षले प्रथम कर्ता समेत हुन्। पालिकाहरुको आधिक योजना भनेको दीर्घकालीन सोचलाई चरितार्थ गर्ने किसिमबाट कार्यान्वयन गर्न बनाइएको हुन्छ। आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरे अनुसार योजनाबद्धरुपमा वार्षिक विकासका कार्यक्रमहरु तय गर्नुपर्दछ। वार्षिक कार्यक्रमहरुको तजुमां र सफल कायर्यान्वयन पश्चात निविष्ट लक्ष्यहरुको हासिल र प्रतिफल मापन गर्नु समेत आवस्यक हुन्छ। आवधिक योजनाले तय गरेका विकास र समृद्धिका कार्यक्रमहरु समयमानै सम्पन्न गर्नको लागी आर्थिक स्रोत, वित्त परिचालन र वित्तीय अनुशासनको जाबस्यकता पर्दछ । यसरी आवधिक योजना र वार्षिक कार्यक्रम बीच तालमेल मिलाउने, प्रतिफल मापन गर्ने, र आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनको उपयुक्त औजारने मध्यमकालीन खर्च संरचना हो।

कुशल वित व्यवस्थापनले आम्दानीका स्रोतहरुको उच्चतम उपयोग, प्रभावकारी वितरण र खर्च गर्ने सामर्थ्य वृद्धि गर्नुका साथै वित्तीय जोखिमको पूर्वानुमान र न्युनीकरणमा सघाउ पुऱ्याउँदछ। बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई यथार्थपरक र बस्तुनिष्ठ बनाउदै, दायित्वको पूर्वानुमान र आवस्यक स्रोतहरुको सुनिश्चितता एवं खोजीमा तत्परता प्रदान गर्दछ। सामान्यतया कुशल वित्त व्यवथापनको प्रयोगवाट गत वर्ष र चालु वर्षलाई आधार वर्ष मानी, आम्दानी र खर्चलाई अनुमानयोग्य बनाउदै चक्रीय रुपमा आगामी आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेट र त्यसपछिका दुईवर्षको बजेटको प्रक्षेपण नै मध्यमकालीन खर्च संरचना हो।

नेपालमा जा.व. २०५९/६० देखि अबलम्बन गरिएको मध्यमकालीन खर्च संरचनाको प्रमुख उद्देश्य प्राथमिकताका आधारमा सार्वजनिक स्रोतको बाँडफाँट गरी खर्चको प्रभावकारिता बढाउनु हो। मध्यमकालीन खर्च संरचनाले स्थानीय तहमा विकास योजनाको लक्षित नतिजा हासिल गर्न स्रोत साधनको प्रभावकारी विनियोजन र परिचालन, पारदर्शी र मितव्ययी खर्च प्रणाली, वित्तीय सुशासन जस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ। अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ ले स्थानीय तहले प्रत्येक आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्नुपूर्व आगामी तीन आर्थिक वर्षको आम्दानी र खर्चको प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना तयार गनुपर्ने र सो संरचना तयार गर्दा आवधिक योजनालाई मार्गदर्शनका रुपमा लिनुपने व्यवस्था अनिवार्य गरेको छ।

मुलुकको शासन व्यवस्था सञ्चालन तथा विकासका निर्धारित नतिजा हासिल गर्न सार्वजनिक खर्चको प्रभावकारी परिचालन हुनु आवश्यक हुन्छ। दीर्घकालीन सोच सहितको पन्ध्रौं योजनाको कार्यान्वयन र दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्दै संविधानबाट निर्दिष्ट लक्ष्य प्राप्त गर्न सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। सन् २०२६ मा अतिकम विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुक र विक्रम सम्वत् २०८७ सम्ममा मध्यम आय भएको मुलुकमा स्तरोन्नति भई विसं २१०० सम्ममा समुन्नत मुलुकको रूपमा स्थापित हुन ठूलो परिमाणमा लगानीको आवश्यकता पर्दछ। यसका लागि स्रोत साधनको विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता तथा वित्तीय अनुशासनको पालना हुनु नितान्त जरुरी हुन्छ। यी पक्षहरूको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने औजारको रूपमा मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई लिइएको छ। यो संरचना तर्जुमा गर्दा पन्ध्रौं योजना तथा दिगो विकास लक्ष्यसँग कार्यक्रम तथा आयोजनाको वस्तुगत रूपमा सामञ्जस्यता कायम गर्ने गरी प्राथमिकीकरणको निश्चित मापदण्ड बनाइएको छ।

आवधिक योजना र बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमबीच तादात्म्यता कायम गर्न मध्यमकालीन खर्च संरचना महत्वपूर्ण औजारका रूपमा रहेको छ। यसले विकास योजनाका लक्षित नतिजा हासिल गर्न स्रोत-साधनको विवेकपूर्ण वितरण र महत्तम परिचालन, पारदर्शी तथा मितव्ययी खर्च प्रणाली, गुणस्तरीय पूर्वाधार निर्माण, सार्वजनिक सेवा र वित्तीय अनुशासन जस्ता पक्षमा सुधार ल्याउन मद्दत गर्दछ। यसको सकारात्मक असर सार्वजनिक वित्त क्षेत्रमा मात्र नभई आर्थिक तथा वित्तीय स्थायित्वमा समेत पर्ने गर्दछ।

१.२ अवधारणा तथा उद्देश्य

सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको एक औजारका रूपमा मध्यमकालीन खर्च संरचनाले उपलब्ध साधन-स्रोतको आँकलन गर्ने र त्यसलाई योजनाको प्राथमिकताको क्षेत्रमा मध्यम अवधिको लागि बाँडफाँट गर्ने गर्दछ। यस अन्तर्गत आन्तरिक तथा बाह्य स्रोतको आकलन गरी समष्टिगत आर्थिक खाका निर्धारण गरिन्छ। यसैको आधारमा खर्चका क्षेत्रगत प्राथमिकता अनुरूप विषयगत मन्त्रालय र सरकारका अन्य निकायको नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आवश्यक मध्यम अवधिको बजेट विनियोजन र सङ्घीय संरचनामा सङ्घीय सरकारले प्रदेश र स्थानीय तहको सरकारलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने अनुदान र राजस्व बाँडफाँट सहितको मध्यमकालीन खर्च अनुमान खाका तयार गरिन्छ। यसरी निर्धारण भएको स्रोतभित्र रहेर मन्त्रालय एवम् निकायहरूले नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा लाग्ने खर्च रकमको अनुमान गर्दछन्। सम्बन्धित निकायहरूसँगको छलफल पछि तीन वर्षअवधिको बजेटको खाका तयार गरिन्छ। हरेक वर्ष मध्यमकालीन खर्च संरचनामा चक्रीय हिसाबले प्रत्येक वर्ष तीन वर्षको बजेटको आकलन गर्नुपर्ने हुन्छ।

यो खाका तयार गर्दा बजेट कार्यान्वयनबाट तीन वर्षमा प्राप्त हुने प्रतिफलको पनि अनुमान गरिन्छ। यसमा पहिलो वर्षको खर्च र स्रोत अनुमानको वार्षिक बजेटसँग तादात्म्यता राखी बाँकी दुई वर्षको प्रक्षेपण गरिन्छ। त्यसैले यसलाई विकासको आवश्यकता, आयोजना कार्यान्वयनको अवस्था, राजस्व र वैदेशिक सहायताको अनुमान समेतका आधारमा प्रत्येक वर्ष परिमार्जन गर्नुपर्ने हुन्छ। यसले बजेट तर्जुमा प्रक्रियालाई बढी यथार्थपरक र बस्तुनिष्ठ बनाउन सहयोग पुर्याउँछ।

मध्यमकालीन खर्च संरचनाका उद्देश्य निम्नानुसार छन्ः

- सावर्जनिक खर्च प्रणालीमा अनुशासन कायम गरी समष्टिगत आर्थिक स्थायित्वका लागि स्थानीय सरकारको मध्यम अवधिको आन्तरिक र बाह्य स्रोतको यथार्थपरक अनुमानका आधारमा समष्टिगत आर्थिक खाका तथा बजेट खाका तर्जुमा गर्न।
- विकास योजनाको प्राथमिकताका क्षेत्रमा लगानीको सुनिश्चितता प्रदान गर्न स्रोत-साधनको विनियोजन प्रक्रियाको पुनर्संरचना गरी प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा बजेटको बाँडफाँट गर्नु।
- सार्वजनिक खर्चलाई बढी प्रभावकारी र कुशल बनाई लक्षित नतिजा सुनिश्चित गर्नु।
- सम्बन्धित शाखा तथा वडाहरूको बजेट अनुमानलाई यथार्थपरक र प्रभावकारी बनाउनु।

१.३ मध्यमकालीन खर्च संरचनाको संस्थागत व्यवस्था

मध्यमकालीन खर्च संरचना आवधिक योजना र वार्षिक बजेटवीच तादात्म्यता कायम गर्ने औजार भएकोले वार्षिक बजेट निर्माणमा यसको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ। यसका लागि देहाय बमोजिमको संस्थागत व्यवस्था रहेको छ।

१.३.१ स्रोत बनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण सम्बन्धी कार्य स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिमको गठित समितिले गर्नेछ। स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिको संरचना यस प्रकार रहेको छ।

(क) अध्यक्ष वा प्रमुख -संयोजक

(ख) उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख -सदस्य

(ग) कार्यपालिकाका सदस्यहरू मध्ये महिला, दलित वा अल्पसंख्यक समेतको प्रतिनिधित्व हुने गरी अध्यक्ष वा प्रमुखले तोकेको चार जना -सदस्य

(घ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य सचिव

यस मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीका सन्दर्भमा यस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :

(क) मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा कार्यको समग्र निर्देशन गर्ने,

(ख) आगामी तीन वर्षको कल स्रोत र खर्चको प्रक्षेपण गर्ने,

(ग) प्रक्षेपित कुल स्रोत र खर्चको आधारमा विषय क्षेत्रगत खर्चको सीमा निधारण गर्ने

१.३.२ मध्यमकालीन खर्च संरचना प्राविधिक समिति/कार्यदल

मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीको लागि देहाय बमोजिमको एक कार्यदल रहनेछ। सो कार्यदलले प्रत्येक क्रियाकलापमा एकाइगत लागत आँकलन, परिमार्जनका साथै शाखा अन्तर्गतका मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमासम्बन्धी कार्यमा समन्वय तथा सहजीकरण गर्नुका साथै शाखाहरूको विषयगत रूपमा एकीकृत बजेट मस्यौदा तयार गरेको छ।

(क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -संयोजक

(ख) विषयगत शाखा प्रमुखहरू -सदस्य

(ग) योजना शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

विषयगत रूपमा एकीकृत वजेट तयारीका लागि कार्यदलले देहायवमोजिमका कार्यहरु सम्पन्न गरेको छ।

(क) विषयगत समितिहरूसँग आवश्यक समन्वय

(ख) मध्यकालीन खर्च संरचनासम्वन्धी मार्गदर्शनको मस्यौदा तयार गरी कार्यपालिकामा पेश गर्ने,

(ग) मध्यमकालीन खच संरचनाको मस्यौदा तयार गरी विषयगत समितिमा पेश गर्ने

(घ) त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपणसहित बजेटको आकार र स्रोतको आँकलन गरी स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति समक्ष पेश गर्ने,

(ङ) मध्यमकालीन खर्च संरचनासम्बन्धी अन्य कार्यहरू

१.३.३ विषयगत योजना तर्जुमा समितिहरू

कार्यपालिकावाट प्राप्त स्रोत सीमा तथा मार्गदर्शनभित्र रही विषयगत भाग्राहरूवाट प्राथमिकता निधारण भई बजेट तथा कार्यक्रम तजगा समितिमा पेश भएका कार्यक्रम तथा आयोजनालाई विषयगत समितिका विषयगत रूपमा छलफल विश्लेषण र पुनःप्राथमिकता निर्धारण गरी वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा कार्यका लागि वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश गरियो। कार्यपालिकाबाट विषयगत महाशाखा/शाखाबाट प्रार्थामकता निर्धारण भई बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश भएका आयोजना तथा कार्यक्रमलाई विषय क्षेत्रगत रूपमा छलफल, विश्लेषण र प्राथमिकता निर्धारण गरी पेश गर्न देहाय बमोजिमको विषयगत समिति गठन गरी कार्य अगाडि बढाइयो।

विषयगत समितिको गठन देहाय बमोजिम गरियो।

(क) विषयगत क्षेत्र हेर्ने कार्यपालिकाले तोकेको कार्यपालिकाको सदस्य - संयोजक

(ख) कार्यपालिकाका सदस्यहरू मध्ये महिला, दलित वा अल्पसंख्यक समेतको प्रतिनिधित्व हुने गरी अध्यक्ष वा प्रमुखले तोकेको २ जना - सदस्य

(ग) सम्बन्धित क्षेत्रका विषयगत महाशाखा/शाखा प्रमुख - सदस्य

(घ) कार्यपालिकाले तोकेको सम्बन्धित महाशाखा/शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

यस मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारी प्रक्रियामा विषयगत समितिहरूले देहाय बमोजिमका कार्यहरू गरियो।

(क) कार्यदलवाट प्रस्तावित कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको त्रिवर्षीय खर्च प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालीन खर्च संरचना र आगामी आर्थिक वर्षको बजेट उपर छलफल र विश्लेषण।

(ख) विषयगत रूपमा कार्यक्रम तथा आयोजनाको प्राथमिकीकरणको आधार तयार गर्ने।

(ग) कार्यक्रम तथा कार्याजनाको विषयगत रूपमा प्राथिमकता निर्धारण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा पेश

१.३.४ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति

विषयगत समितिमा प्रस्ताव भएका कार्यक्रम/आयोजनाहरूको त्रिवर्षीय खर्च प्रक्षेपणसहित तयार विषय क्षेत्रगत मध्यमकालीन खर्च संरचना र बजेटको एकीकृत मस्यौदा तयारी सम्बन्धी कार्य स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७ बमोजिमको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिले गर्नुपर्दछ। बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति यस प्रकार रहेको छ।

(क) उपाध्यक्ष वा उपप्रमुख -संयोजक

(ख) विषयगत क्षेत्र हेर्ने गाउँ वा नगर कार्यपालिकाका सदस्यहरू -सदस्य

(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -सदस्य

(घ) योजना महाशाखा/विभाग वा शाखा प्रमुख -सदस्य सचिव

मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीका सन्दर्भमा यस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) खर्चको माग र स्रोतको विश्लेषण गरी विषय क्षेत्रगत खर्चको माग र स्रोतको विवरण तयार गर्ने,
(ख) विगतको उपलब्धि, आय र खर्चको प्रवृत्ति समेतको विश्लेषण गरी स्थानीय आर्थिक खाका तयार गर्ने;

(ग) स्थानीय आवधिक योजनाको लक्ष्य, उद्देश्य, प्राथमिकता तथा रणनीति र चालु आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, दिगो विकास लक्ष्यको स्थानीयकरण श्रोतप्स्सिकालाई आधार लिई खर्च तथा स्रोत अनुमान सहितको मध्यमकालीन बजेट खाका तर्जुमा गर्ने,

(घ) स्थानीय आवधिक योजना तथा विषय क्षेत्रगत योजनाको लक्ष्य र उपलब्धि सूचकका आधारमा तोकिएको ढाँचामा समष्टिगत मध्यमकालीन नतिजा खाका तयार गर्ने,

(ङ) विषय क्षेत्रगत सन्तुलन तथा प्राथमिकता कायम हुने गरी स्रोत विनियोजन तथा प्रक्षेपण गर्ने; र

(च) मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई अन्तिम रूप दिई स्वीकृतिका लागि आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तथा कार्यक्रमसँगै कार्यपालिकामा पेश गर्ने।

१.४ मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा प्रक्रिया

१.४.१ कार्यतालिका तथा जिम्मेवारी निर्धारण

मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रक्रियासँगै आवद्ध गरी चरणबद्ध रूपमा तर्जुमा गर्ने व्यवस्था गरिएको थियो। वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र मध्यमकालीन खचं संरचना तर्जुमा गर्दा देहाय बमोजिमको कार्यतालिका अनुसार गरिएको छ :

क्रियाकलाप	समयसीमा	जिम्मेवारी
कार्यपालिका सदस्य र विषयगत महाशाखा/शाखा प्रमुखहरुलाई अभिमुखीकरण	फागुन मसान्त	कार्यदल
चालु आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रमको समीक्षा	चैत मसान्त भित्र	कार्यपालिका
त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपण सहित बजेटको आकार र स्रोत आकलन	वैशाख ७ गते भित्र	स्रोत अनुमान तथा बसीनि समिति
बजेट सीमा निर्धारण तथा स्रोत बाँडफाँट	वैशाख १० गते भित्र	स्रोत अनुमान तथा बसीनि समिति
बजेट सीमा तथा मार्गदर्शन स्वीकृति र सम्प्रेषण	वैशाख १५ भित्र	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
विषय क्षेत्रगत मध्यमकालीन खर्च संरचनाको प्रारम्भिक मस्यौदा तयारी	जेठ १५ गते भित्र	विषयगत शाखा र वडा कार्यालय
प्रारम्भिक मस्यौदा माथि विषयगत योजना तर्जुमा समितिहरुमा छलफल	जेठ २५ गते भित्र	कार्यदल र विषयगत समिति
मध्यमकालीन खर्च संरचनाको अन्तिम मस्यौदा तयारी	असार ५ गते भित्र	बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति
मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी सभामा पेश गर्ने	असार १० गते भित्र	कार्यपालिका
मध्यमकालीन खर्च संरचना र बजेटमा प्रविष्टी	असार मसान्त भित्र	योजना र आप्र शाखा/महाशाखा

१.४.२ मध्यमकालीन खर्च सरंचना तर्जुमा प्रक्रिया

मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा सम्बन्धी कार्य यस स्थानीय तहको लागि नवीन अभ्यास हो। यसका लागि सर्वप्रथम सरचना आवश्यकता, महत्व र प्रक्रियागत चरणहरूका बारेमा सम्बद्ध

सरोकारवालाहरू स्पष्ट हुन आवश्यक भएकोले सोको लागि कार्यपालिकाका सदस्य समेत शाखाका प्रमुखहरूलाई नेपाल नगरपालिका संघ तथा गाउँपालिका संघको सहयोगमा तथा कर्णाली प्रदेश प्रशिक्षण प्रतिष्ठानको प्राविधिक सहयोगमा अभिमुखीकरण कार्य गरियो। मध्यमकालीन खर्च संरचना तयारीका सम्बन्धमा निम्न अनुशारका प्रक्रियागत चरणहरू अवलम्बन गरियो :

क. चालु आवधिक योजना र वार्षिक विकास कार्यक्रमको समीक्षा

आर्थिक वर्षको पुस मसान्तभित्र आवधिक योजनाका लक्ष्य, उद्देश्य र प्राथमिकता तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यान्वयनको अवस्था समेतलाई विश्लेषण गरी समीक्षा प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार कार्यपालिका, विषयगत शाखा, वडा कार्यालयसँग छलफल गरी योजना शाखाले तयार गरेको छ। समीक्षा प्रतिवेदन तथा विगतको उपलब्धि, आय र खर्चको प्रवृत्ति विश्लेषण गरी यस स्थानीय तहको आर्थिक खाका तयार गरिएको छ। यस स्थानीय तहको आर्थिक खाकामा स्थानीय उत्पादन, रोजगारी, आय र लगानी खाका समावेश गरएको छ। यस स्थानीय तहको आर्थिक खाका अनुसार समष्टिगत र विषय क्षेत्रगत नतिजा प्राप्त हुने गरी स्रोत तथा खर्चको अनुमान तथा प्रक्षेपण गरिएको छ।

यस खत्याड गाउँपालिकाको विकासको विद्यमान स्थिति र उपलब्धिको समीक्षा

क्र.सं.	सूचक	एकाइ	गत आ.व. २०७९/८० को उपलब्धि	चालु आ.व. २०८०/८१ को अनुमानित उपलब्धि
१	वार्षिक उत्पादन	रु. लाखमा	१५१५७	१७२७२
२	औषत पारिवारिक आय	रु. लाखमा	४.३	४.९
३	उद्योग, व्यापार र व्यावसाय	संख्या	४१	६०
४	औपचारिक क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना	कार्यदिन	३०००	४०००
५	५ वर्षमुनिका कम तौल भएका बालबालिका	प्रतिशत	२९	१७
६	साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	७०	७४
७	प्राविधिक शिक्षा अध्ययनरत विद्यार्थी	संख्या	१०३	१५७
८	रोजगारीमा औपचारिक क्षेत्रको हिस्सा	प्रतिशत	३	४

९	स्थानीय सडक (कालोपत्रे)	कि.मि.	०	०
१०	स्थानीय सडक (खण्डास्मित)	कि.मि.	१२	६
११	स्थानीय सडक (धुले)	कि.मि.	५३	६०
१२	३० मिनेटको दुरीमा यातायातमा पहुँच भएका जनसंख्या	प्रतिशत	४७	५०
१३	विद्युतमा पहुँच प्राप्त परिवार	प्रतिशत	६७	५०
१४	सुरक्षित आवासमा बसोबास गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	७६	८०
१५	उर्जा उपभोगमा नवीकरणीय उर्जाको अनुपात	प्रतिशत	१२	१५
१६	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको जनसंख्या	प्रतिशत	८९	९१
१७	५ वर्ष मुनीका बालबालिकाको जन्मदर्ता	प्रतिशत	९८	९९
१८	विपद्का घटनाबाट प्रभावित परिवार	प्रति हजार	१००	८५
१९	मातृभाषामा पठनपाठन हुने विद्यालय	संख्या	०	०
२०	सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध जनसंख्या	प्रतिशत	२१	२१.९
२१	पर्यटन आगमन	संख्या	१५४७	२३६४

ख. त्रिवर्षीय खर्चको प्रक्षेपण सहित बजेटको आकार र स्रोत आँकलन

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले यस स्थानीय तहको राजस्व सुधार योजना तथा विगत वर्षहरूको वास्तविक आन्तरिक आयको प्रवृत्ति विश्लेषणको आधारमा आन्तरिक आयको प्रक्षेपण आधारमा आन्तरिक आयको प्रक्षेपण गरिएको छ। त्यसैगरी सङ्घ तथा प्रदेशवाट प्राप्त हुने अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँटवाट प्राप्त हुने रकमको हकमा आगामी आर्थिक वर्षको निमित्त प्राप्त बजेट सीमाको आधारमा प्रक्षेपण गरिएको छ। नेपाल सरकारवाट प्राप्त हुने रोयल्टी रकमको प्रक्षेपण गर्दा विगत वर्षहरूमा प्राप्त भएको रोयल्टी रकमलाई आधार मानिएको छ। ऋण सहायता, जनसहभागिता तथा अन्तर स्थानीय तह साझेदारी वापत परिचालन हुनसक्ने स्रोतको हकमा क्रमशः ऋण सम्झौता, विगत वर्षको जनसहभागिताको रकमको प्रवृत्ति र नगरपालिकाको जनसहभागिता परिचालन नीति एवम् अन्य स्थानीय तहसँग भएको समझदारीका आधारमा प्रक्षेपण गरिएको छ। यस स्थानीय तहको आवधिक योजना कार्यान्वयत हुने गरी गत आर्थिक वर्षको यथार्थ स्थिति, चालु आर्थिक बर्षको

अनुमान र मध्यमकालीन खर्च संरचना एबम् विषय क्षेत्र उपक्षेत्रगत खर्चको आवश्यकताको आधारमा खर्चको आवश्यकताको आँकलन तथा प्रक्षेपण गरिएको छ। स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले चालु आवधिक योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना, आन्तरिक तथा बाह्य वित्तीय साधनको सम्भावना, राजस्व तथा व्ययको प्रक्षेपण र प्राथमिकताको आधारमा आगामी आर्थिक वर्षको बजेटको आकार तथा थप दुई आर्थिक वर्षको खर्च तथा स्रोतको आकार निर्धारण गरेको छ।

ग. बजेट सीमा निर्धारण तथा बाँडफाँट

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले तयार गरेको आगामी तीन वर्षको कुल स्रोत तथा खर्चको प्रक्षेपणको आधारमा बजेट सीमा निर्धारण गरिएको छ। वजेट सीमा निर्धारण तथा स्रीत्तको वडिफांट गदा आवधिक योजना र विषय क्षेत्रगत रणनीतिक तथा गुरुयोजनाको प्राथमिकता, लक्ष्य तथा उपलब्धिलाई आधार बनाइएको छ। यसैगरी क्रमागत कार्यक्रम तथा आयोजनाहरु, स्थानीय गौरवका आयोजनाहरु तयार गरी उपक्षेत्रगत रूपमा स्रोतको बाँडफाँट गएिको छ।

घ. बजेट सीमा र मार्गदर्शन स्वीकृति तथा सम्प्रेषण

स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले तयार गरेको आगामी तीन वर्षको कुल स्रोत तथा खर्चको अनुमान र प्रक्षेपण, विषय क्षेत्र/ उपक्षेत्रगत बजेट सीमा र मार्गदर्शन उपर कार्यपालिकाले छलफल गरी स्वीकृत गरेको छ। यसरी स्वीकृत भएको खर्च अनुमानमा चालु, पूँजीगत र वित्तीय व्यवस्था सम्बन्धी विवरण समावेश गरिएको छ। बजेट तर्जुमा सम्वन्धी मार्गदर्शन तयार गर्दा चालु आवधिक योजना मध्यमकालीन खर्च संरचना र वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको लक्ष्य र उपलब्धीको आधारमा आगामी बर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा ध्यान पुर्‍याउनु पर्ने विषयहरु समेत समावेश गरिएको छ। स्वीकृत बजेट सीमा र मार्गदर्शनलाई समयसीमा तोकि प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले **अनुसुची ३** बमोजिमको ढाँचामा सम्बन्धित शाखा र वडा कार्यालयमा पठाइएको थियो।)

परिच्छेद-२

मध्यमकालीन खर्च संरचना

२.१ पृष्ठभूमि

नेपालमा दशौ योजना देखि नै मध्यमकालीन खर्च संरचनाको तजमा र कार्यान्वयन गरी प्राथमिकता प्राप्त क्षेत्रमा साधन र स्रोतको विनियोजन गर्ने पद्धतिको शुरुवात गरिएको थियो। स्थानीय तहको सामाजिक आर्थिक लगायत समग्र विकास र समृद्धिका लागि सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यसका लागि साधनको विनियोजन कुशलता, कार्यान्वयन दक्षता तथा वित्तीय अनुशासनका तीनै पक्ष उत्तिकै प्रभावकारी हुनु पर्दछ। यी तीनवटै पक्षहरुमा सुधार गर्ने उपाय तथा औजारको रुपमा मध्यमकालीन खर्च संरचनालाई लिन सकिन्छ। स्थानीय तहको हकमा अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४ को परिच्छेव छ (सार्वजनिक खर्च व्यवस्था।, दफा १७ अनुसार तयार गर्नु पर्दछ। स्थानीय तहले दफा १६ बमोजिमको सार्वजनिक खर्चको विवरण तयार गदा आगामी ३ आर्थिक वर्षमा हुने खर्चको प्रक्षेपण सहितको मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गर्नु पर्दछ। यसैलाई आधार मानी यस मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गरिएको छ ।

नेपालको संविधान कार्यान्वयनका क्रममा तीनै तहमा सम्पन्त भएका निर्वाचनहरु पश्चात संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सरकारहरु गठन भई क्रियाशील भएका छन्। संविधानले परिकल्पना गरे बमोजिमको अर्थ व्यवस्था कायम गर्ने सोचलाई मनन् गर्दै यस स्थानीय तहको पहिलो आवधिक योजनासँग सामन्जस्य हुनेगरी आगामी तीन आर्थिक वर्षको मध्यमकालीन खर्च सरचना (२०८१/८२-२०८३/८४) तर्जुमा गरिएको छ। यस दस्तावेज तयार गर्दा यस स्थानीय तहको पहिलो आवधिक योजना (२०७६ ७७-२०८०/८१ मा उल्लेखित सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति र प्राथमिकता एवम् नीति तथा कार्यक्रम र दिगो विकास लक्ष्य, २०३० को मार्गचित्रलाई मुख्य आधार लिइएको छ। साथै, यस स्थानीय तहको कार्यपालिकाबाट मिति २०८१ मा स्वीकृत आगामी आर्थिक वर्षको स्रोतको आँकलन तथा विकास कार्यक्रमको बाँडफाँटका आधार बमोजिम साविकमा प्रदेश सरकार तथा केन्द्रीय सरकारबाट प्राप्त हुने कार्यक्रमहरु तथा बजेटलाई समेत यस दस्तावेजमा समेटिएको छ।

२.२ सोच, उद्देश्य तथा रणनीति

दीर्घकालीन सोच सहितको पहिलो स्थानीय विकास आवधिक योजनामा उल्लेखित सोच, लक्ष्य, उद्देश्य तथा रणनीति र कार्यनीतिहरु प्रस्तुत मध्यमकालीन खर्च संरचनामा समावेश गरिएको छ।

दीर्घकालीन सोचः "गाउँपालिकाको दिगो विकास र समृद्धि सुनिश्चित गर्दै स्थानीय स्रोतसाधनको उपयोग, आधारभूत सेवाहरूको पहुँच, तथा समग्र सामाजिक, आर्थिक, र पर्यावरणीय उत्थान मार्फत स्वावलम्बी र आत्मनिर्भर समुदाय निर्माण गर्नु।"

उद्देश्यः

१. गाउँको आर्थिक, सामाजिक, र भौतिक पूर्वाधारको सुदृढीकरण गर्ने।
२. स्थानीय जनताको आयआर्जनका स्रोतहरु वृद्धि गरी जीविकोपार्जन स्तर उन्नति गर्ने।
३. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा र शिक्षा सुविधाको विस्तार गर्ने।
४. कृषि उत्पादन वृद्धि र आधुनिकिकरण तथा पशुपालनमा सुधार गर्ने।
५. स्थानीय बासिन्दाहरुको संवैधानिक अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने।
६. प्राकृतिक स्रोतहरुको संरक्षण र दिगो उपयोग गर्ने।
७. समावेशी समाज निर्माण र समाजिक न्यायको सुनिश्चितता गर्ने।
८. आवश्यक सेवा र पूर्तिको पहुँच सुधार गर्ने।
९. स्थानीय संस्कृति, परम्परा र पर्यटन प्रवर्द्धन गर्ने।
१०.सुशासन र जवाफदेहिताको प्रवर्द्धन गर्ने।
११.प्राकृतिक विपद् तथा आपतकालिन परिस्थितिको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने।

रणनीतिः

१. स्थानीय नागरिक र Stakeholders लाई योजनामा समावेश गर्ने।
२. स्थानीय जनशक्तिको सीप विकास र शिक्षामा जोड दिने।
३. स्थानीय उद्योग र व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्ने योजना बनाउने।
४. स्वास्थ्य केन्द्रहरूको पहुँच र गुणस्तर सुधार गर्ने योजना बनाउने।
५. सडक, पुल, र पानीको पहुँचमा सुधार गर्ने।
६. प्राकृतिक स्रोतहरूको दिगो प्रयोग र संरक्षणमा ध्यान दिने।
७. लैंगिक, जातीय, र सामाजिक समानताको प्रवर्द्धन गर्ने योजना निर्माण गर्ने।
८. स्थानीय संस्कृतिहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने।
९. सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई बिस्तार गर्ने।
१०.स्थानीय सुरक्षा र शान्ति सुनिश्चित गर्न उपायहरू बनाउने।

११.बृद्ध, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, र महिलाहरूका लागि सामाजिक सेवाहरूको सुधार गर्ने।
१२.योजनाहरूको कार्यान्वयन र प्रभावको अनुगमन गर्ने।
१३.अन्य संस्थासँग सहयोग र साझेदारी गर्दै योजना कार्यान्वयन गर्ने।
१४.स्थानीय प्राकृतिक र मानव स्रोतहरूको संरक्षण र दिगो उपयोगमा ध्यान दिने।

२.३ मध्यमकालीन आर्थिक खाका

समष्टिगत मध्यमकालीन आर्थिक खाका

क.सं.	सूचक	एकाइ	गत आ.व.को उपलब्धि	चालु आ.व.को अनुमानित उपलब्धि	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					२०८१/२०८२	२०८२/२०८३	२०८३/२०८४
१.	वार्षिक उत्पादन	रु. लाखमा	१५१५७	१७२७२	१८९०४	१९८३०	२०५६७
१.१	कृषि	रु. लाखमा	९०९४	१०३६३	११३४२	११८८१	१२३४०
१.२	गैर कृषि (उद्योग र सेवा)	रु. लाखमा	६०६३	६९०९	७५६२	७९४९	८२२७
२.	औषत पारिवारिक आय	रु. लाखमा	४.३	४.९	५	५.५	६.१
३.	उद्योग, व्यापार र व्यावसाय	संख्या	४१	६०	८१	९०	१००
४.	औपचारिक क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना	कार्यदिन	३०००	४०००	५१००	६०००	७२००
५.	आधारभूत खाद्य सुरक्षाको स्थितिमा रहेका परिवार	प्रतिशत	७८	८०	८२	८३	८५

२.४ मध्यमकालीन नतिजा खाका

समष्टिगत मध्यमकालीन नतिजा खाका

रकम रु. हजारमा

क्र.सं.	सूचक	एकाइ	गत आ.व.को उपलब्धि	चालु आ.व.को अनुमानित उपलब्धि	मध्यमकालीन लक्ष्य		
					२०८१/२०८२	२०८२/२०८३	२०८३/२०८४
१	५ वर्षमुनिका कम तौल भएका बालबालिका	प्रतिशत	२९	१७	११	९	७
२	साक्षरता दर (१५ वर्ष माथि)	प्रतिशत	७०	७४	७७	७८	८४
३	प्राविधिक शिक्षामा अध्ययनरत विद्यार्थी	संख्या	१०३	१५७	२००	२५०	३००
४	प्राविधिक वा व्यवसायिक क्षेत्रमा तालिम प्राप्त जनसंख्या	संख्या	३०	६०	९५	१२०	२००
५	रोजगारीमा औपचारिक क्षेत्रको हिस्सा	प्रतिशत	३	४	५	५.५	६
६	स्थानीय सडक (कालोपत्रे)	कि.मि.	०	०	०	१	१
७	स्थानीय सडक (खण्डास्मित)	कि.मि.	१२	६	५	७	४
८	स्थानीय सडक (धुले)	कि.मि.	५३	६०	६७	७०	६९
९	३० मिनेटको दुरीमा यातायातमा पहुँच भएका जनसंख्या	प्रतिशत	४७	५०	५२	६५	७०
१०	विद्युत्मा पहुँच प्राप्त परिवार	प्रतिशत	६७	५०	५४	६५	७८
११	सुरक्षित आवासमा बसोबास गर्ने जनसंख्या	प्रतिशत	७६	८०	८३	८७	९०
१२	ऊर्जा उपभोगमा नवीकरणीय ऊर्जाको अनुपात	प्रतिशत	१२	१५	१७	१८	२०
१३	आधारभूत खानेपानी सुविधा पुगेको जनसंख्या	प्रतिशत	८९	९१	९३	९७	९८
१४	५ वर्ष मुनीका बालबालिकाको जन्मदर्ता	प्रतिशत	९८	९९	१००	१००	१००
१५	विपद्का घटनाबाट प्रभावित परिवार	प्रति हजार	१००	८५	७५	७०	५०
१६	वनजङ्गलको घनत्व	प्रतिशत	५७	५९	६२	६३	६५
१७	मातृभाषामा पठनपाठन हुने विद्यालय	संख्या	०	०	०	०	१
१८	सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध जनसंख्या	प्रतिशत	२१	२१.९	२२	२२.५	२२
१९	पर्यटन आगमन	संख्या	१५४७	२३६४	२५००	३०००	४०००
२०	स्थानीय सेवा प्रवाहबाट सन्तुष्ट नागरिक	प्रतिशत	६७	७०	७३	८०	८५

२.५ मध्यमकालीन बजेट खाका

खत्याड गाउँपालिका					
आगामी तीन आर्थिक बर्षको राजश्व प्रक्षेपण (रु. हजारमा)					
	शीर्षक	**आ.व. २०७९।८० को यथार्थ**	**आ.व. २०८०।०८१ को संशोधित अनुमान**	**आ.व. २०८१।०८२ को अनुमान**	**आ.व. २०८२।०८३ को अनुमान**
क	**आय**	**५५७२५७**	**६०६८८६**	**६३६९०४**	**६६९५४५**
१	**आन्तरिक श्रोत**	**९५५९६**	**५५२३८**	**२३०००**	**३५०००**
१	११३१३ सम्पति कर	०	१२००	५०	६०
२	११३१४ भुमिकर मालपोत	१०००	१५००	४००	५००
३	११३१७ बहाल कर	५०	४००	४०	५०
४	११४७९ अन्य मनोरन्जन कर	०	०	२०	३०
५	११६११ ब्यावसायले भुक्तानी गर्ने कर	५००	७००	५०	६०
६	११६२१ ब्यावसाय बाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने कर	०	०	८०	८५
७	११६३१ कृर्षि तथा पशु जन्य बस्तुको ब्यावसायिक कारोबारोमा लाग्ने कर	०	०	१००	१०५
८	११६९१ अन्य कर	१९७	0	३००	३५०
९	1४221 न्यायीक दस्तुर	५०	३००	५०	६०
१०	१४२२४ परिक्षा शुल्क	०	५००	१५०	१५०
११	14229 अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	०	१३००	१००	१५०
१२	14243 सिफारीस दस्तुर	०	७००	४५०	५००

१३	१४२४५ नाता प्रमाणित दस्तुर	०	२००	५०	६०
१४	१४२५३ ब्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	५००	१००	१५०
१५	१४६११ ब्यावसाय कर	०	०	२००	२०५
१६	१४५२९ अन्य राजश्व	०	८००	१६०	१५०
१७	१५१११ वेरुजु	४००	१०००	७००	८००
१८	३२११२ बैंक मौज्दात	९३३९९	४६१३८	२००००	३१५३५
२	**राजश्व बाँडफाँड**	**५६०७०**	**९२४१३**	**९८२००**	**९९५००**
१	११३१५ घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	२७२	०	0
२	११४११ बाँडफाँड भइ प्राप्त हुने मुल्य अभिबृद्धि कर	५६०७०	९१८४१	०	0
३	11456 बाँडफाड भइ प्राप्त हुने सवारी साधन कर	०	३००	०	0
३	**संघीय सरकार**	**३८०५७१**	**४०३२८४**	**४४८९००**	**४५५०००**
१	13311 समानिकरण अनुदान	११०९०७	१०३३००	१०४२००	१०६०००
२	१३३१२ सशर्त्त अनुदान चालु	२३३९९६	२५९४९८	२५६३००	२६००००
३	13313 सशर्त्त अनुदान पुँजिगत	२९८५७	२१९८६	७६९००	७७०००
४	१३३१५ विषेश अनुदान पुँजिगत	४५०५	७०००	११५००	१२०००
५	१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजिगत	१३०४	११५००	०	0
४	**प्रदेश सरकार**	**२५०२०**	**५५९५१**	**६६८०४**	**८००४५**
१	13311 समानिकरण	१२३६८	१२३६६	१२३४९	१५५००

	अनुदान				
२	13312 सशर्त्त अनुदान चालु	२१३८	१०५८५	३२५५	९०००
३	13313 सशर्त्त अनुदान पुजिगत	१०५१४	२२०००	२७५००	३८०००
४	13314 विषेश अनुदान चालु	०	०	५०००	९९००
५	१३३१५ विषेश अनुदान पुँजिगत	०	२०००	0	२५५०
६	१३३१६ समपुरक अनुदान चालु	०	९०००	0	५०९५
७	१३३१७ समपुरक अनुदान पुँजिगत	०	०	१८७००	
ख	**जम्मा खर्च**	४९८४२४	४०६६५४	६००३३३	६२१३५२
१	**चालु**	**३५०१९१**	**२७९३५४**	**३२४६५५**	**३३४५६५**
२	**पुँजीगत**	**१४८२३३**	**१२७३००**	**२७५६७८**	**२८६७८७**
ग	**बचत**	**५८८३३**	**२००२३२**	**३६५७१**	**४८१९३**

२.६ बजेट विनियोजन तथा प्रक्षेपणको बाँडफाँट

२.६.१ रणनीतिक स्तम्भको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको अनुमान तथा प्रक्षेपण(रकम रु. हजारमा)

रणनीतिक संकेत	रणनीतिक स्तम्भ	चालु आ.व.को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८१।०८२	आ.व. २०८२।०८३

		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	कृषि, उद्योग, र पर्यटन क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गरी आर्थिक बृद्धि	१७६३६	२.९१	१९७४४	३.१	२००८६	३
२	दिगो र भरपर्दो पूर्वाधार निर्माण तथा विस्तार	१५८७२०	२६.१५	१८४०६५	२८.९	१८७४७२	२८
३	गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य विस्तार गरी मानविय पुँजी	२२१९७५	३६.५८	२३२४७१	३६.५	२४१०३६	३६
४	सामाजिक समानता र लैङ्गिक समावेशिता प्रबर्द्धन	११०८९	१.८३	१२७३८	२	१३३९१	२
५	प्रभावकारी विपद् व्यवस्थापन र जलवायु परिवर्तन अनुकूलित विकास	५७८३	०.९५	८२७९	१.३	१००४३	१.५
६	विधिको शासन कायम गर्दै सुशासनको प्रत्याभूति	१९१६८३	३१.५८	१७९६०७	२८.२	१९७५१७	२९.५
जम्मा		६०६८८६	१००	६३६९०४	१००	६६९५४५	१००

२.६.२ प्राथमिकताक्रमको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण(रकम रु. हजारमा)

प्राथमिकताक्रम	आयोजना संख्या	चालु आ.व.को संशोधित अनुमान		आ.व. २०८१।०८२		आ.व. २०८२।०८३	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत

पहिलो(म१)	१४५	२६३९६२	४३.४९	२७६९९०	४३.४९	२९११८५.१	४३.४९
दोस्रो(म२)	२४२	३४२९२४	५६.५१	३५९९१४	५६.५१	३७८३५९.९	५६.५१
कुल जम्मा	**३८७**	**६०६८८६**	**१००**	**६३६९०४**	**१००**	**६६९५४५**	**१००**

२.६.३ दिगो विकास लक्ष्यको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण(रकम रु. हजारमा)

संकेत नम्बर	दिगो विकास लक्ष्य	चालु आ.व.को संशोधित अनुमान		आ.व. २०८१।०८२		आ.व. २०८२।०८३	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	गरिबीको अन्त्य	१७९८६	२.९६	१९१०७	३	२००८६	३.००
२	भोकमरीको अन्त्य र खाद्य सुरक्षा	१६००	०.२६	३१८५	०.५	३३४८	०.५०
३	स्वस्थ र समृद्ध जीवनस्तर	२१८३७	३.६०	२८६६१	४.५	३०१३०	४.५०
४	न्यायोचित र गुणात्मक शिक्षा	२००१३८	३२.९८	१९१०७०	३०	१८७४७३	२८.००
५	लैंगिक समानता	५०००	०.८२	६३६९	१	६६९६	१.००
६	खानेपानी र सरसफाई	१४२४०	२.३५	१९१०७	३	२६७८२	४.००
७	ऊर्जामा सबैको पहुँच	३५६१	०.५९	६३६९	१	६६९६	१.००
८	दिगो आर्थिक बृद्धि र मर्यादित रोजगार	१७८६०	२.९४	१९१०७	३	२००८६	३.००
९	पूर्वाधारहरु निर्माण र औद्योगिकरण प्रवर्द्धन	११७८८७	१९.४२	१२७३८०	२०	१४०६०४	२१.००
१०	समाजभित्रको असमानता	२३००	०.३८	३१८४	०.५	३३४८	०.५०
११	समावेशी र सुरक्षित मानव बस्ती तथा सहर	६०५	०.१०	६३६९	१	६६९६	१.००
१२	दिगो उपभोग र उत्पादन	७५५०	१.२४	१२७३८	२	१३३९१	२.००
१३	जलवायु परिवर्तन प्रभान न्युनिकरण	५५०	०.०९	६३६९	१	६६९६	१.००
१४	जलमुनीको जीवन स्रोत						
१५	वनको दिगो व्यवस्थापन र जैविक विविधता	८२८४	१.३७	९५५४	१.५	१००४३	१.५०

१६	समावेशी संस्थाहरुको स्थापना	१८७२३८	३०.८५	१७८०१७	२७.९५	१८७१३५	२७.९५
१७	राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय साझेदारी जीवन तुल्याउने	२५०	०.०४	३१८	०.०५	३३५	०.०५
	जम्मा	६०६८८६	१.००	६३६९०४	१	६६९५४५	१.००

२.६.४ लैङ्गिक सङ्केतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण(रकम रु. हजारमा)

संकेत नम्बर	लैङ्गिक संकेत	चालु आ.व.को संशोधित अनुमान		आ.व. २०८१।०८२ को अनुमान		आ.व. २०८२।०८३ को अनुमान	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	निर्दिष्ट	१८७३९	३.०९	४४५८३	७	६०२५९	९
२	सहयोगी	३०९५१२	५१	३२४८२१	५१	३४८१६३	५२
३	तटस्थ	२७८६३५	४५.९१	२६७५००	४२	२६११२३	३९
	जम्मा	**६०६८८६**	**१००**	**६३६९०४**	**१००**	**६६९५४५**	**१००**

२.६.५ जलवायु सङ्केतको आधारमा तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण (रकम रु. हजारमा)

संकेत नम्बर	जलवायु संकेत	चालु आ.व.को संशोधित अनुमान		आ.व. २०८१।०८२ को अनुमान		आ.व. २०८२।०८३ को अनुमान	
		रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत	रकम	प्रतिशत
१	निर्दिष्ट	११२८४	१.८६	१९१०७	३	३३४७७	५
२	सहयोगी	१३९५८४	२३	१५९२२६	२५	२००८६४	३०
३	तटस्थ	४५६०१८	७५.१४	४५८५७१	७२	४३५२०४	६५
	जम्मा	**६०६८८६**	**१००**	**६३६९०४**	**१००**	**६६९५४५**	**१००**

२.६.६ स्थानीय गौरवको आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण(रकम रु. हजारमा)

उपक्षेत्र	कार्यक्रम तथा आयोजना	गत आ.व.को यथार्थ	चालु आ.व.को संशोधित अनुमान	आ.व. २०८१।०८२ को अनुमान	आ.व. २०८२।०८३ को अनुमान
युवा तथा खेलकुद	सैनाचौर खेलमैदान निर्माण		२०००	3000	5000
कृषि	फलफुल तरकारी र अन्य अन्नबालीहरुको पकेट क्षेत्र पहिचान गरी कृषि कार्यक्रम संचालन		२०००	३०००	३०००
कृषि	कृषि एम्बुलेन्स खरिद		१३००	८००	१२००
कृषि	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम		**५००**	**१०००**	**१५००**
स्वास्थ्य	एकल महिला तथा दलित समुदाय स्वास्थ्य बिमा		३५००	३८००	४०००
स्वास्थ्य	नियमित खोप सुदृढिकरण पूर्ण खोप सनिश्चतता र दिगोपना एफ आइ पिभि खोप अभियान, बचाउन सकिने रोगहरुको निगरानी नमुना संकलन सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम पूर्ण खोप वडा र गाउँपालिका		३०३	६००	१०००
भवन, आवास, तथा सहरी विकास	पालिका अन्तर्गत निर्माणाधीन ५।१०।१५ शैया आधारभुत अस्पतालको सृजित दायित्व		३४००	४०००	५०००
शिक्षा	स्थानीय विषयको पाठ्यपुस्तक निर्माण		२०००	३०००	४०००
पर्यटन	मसाने देखि रारा पर्यटन मार्ग			२०००	३०००
शिक्षा	साक्षर गाउँपालिका घोषणा		१०७२	१५००	२०००

विपद् व्यवस्थापन	बृहत खत्याड खोला तटबन्धन			५०००	१००००
जलस्रोत तथा सिंचाइ	सिंचाइ कुलो निर्माण		११७१०	१३०००	१५०००
संस्थागत सुशासन	वडा कार्यालय भवन निर्माण		१४३१	३०००	५०००
शान्ति तथा सुव्यवस्था	नगर प्रहरी गठन संचालन तथा व्यवस्थापन		२५००	३०००	३५००
	जम्मा		**३१७१६**	**44700**	**60200**

२.६.७ विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा आयोजनाको तीन आर्थिक वर्षको बजेट अनुमान तथा प्रक्षेपण(रकम रु. हजारमा)

विषय क्षेत्र/ उपक्षेत्र	कार्यक्रम तथा आयोजना संख्या	चालु आ.व.को संशोधित अनुमान			आ.व. २०८१।०८२ को अनुमान			आ.व. २०८२।०८३ को अनुमान		
		कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत	कुल	चालु	पुँजीगत
आर्थिक विकास क्षेत्र		**२९६९७**	**१५४८६**	**१४२११**	**३३०८४**	**१५७८४**	**१७३००**	**३६५००**	**१६५००**	**२००००**
कृषि		७९७०	७६२०	३५०	८०००	७५००	५००	८७००	८०००	७००
उद्योग		१६००	१२५०	३५०	११००	१०००	१००	१३००	११००	२००
भुमी व्यवस्था		४९५०	२०००	२९५०	५५०४	२५०४	३०००	३९००	४००	३५००
पर्यटन		०		०	१३८०	३८०	१०००	३०००	१५००	१५००
सहकारी		१७००	१७००	०	१७००	१५००	२००	२५००	२०००	५००
पशुपन्छी विकास		२०६६	१७६६	३००	२२००	१७००	५००	२७००	२०००	७००
जलस्रोत तथा सिंचाइ		११४११	११५०	१०२६१	१३२००	१२००	१२०००	१४४००	१५००	१२९००
सामाजिक विकास क्षेत्र		**२५७१०६**	**२३९०६६**	**१८०४०**	**२६१२७०**	**२४१३२०**	**१९९५०**	**२६६०००**	**२४५५००**	**२०५००**
शिक्षा		२०२८४०	२०२८४०		२०२८७०	२०२६७०	२००	२०३२५०	२०३०००	२५०
स्वास्थ्य		२२०३७	२१८३७	२००	२३२००	२२९००	३००	२६७५०	२६४००	३५०
खानेपानी तथा सरसफाई		१५४४०	४००	१५०४०	१५९५०	४५०	१५५००	१६५००	५००	१६०००
भाषा तथा संस्कृति		२३००	१५००	८००	२५००	१६००	९००	२६००	१६५०	९५०
लैससास		५०००	५०००		५२००	५२००		५४५०	५२५०	२००
यूवा तथा खेलकुद		३४००	१४००	२०००	३९५०	१५००	२४५०	४०५०	१५५०	२५००
सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण		६०८९	६०८९		७२००	७०००	२००	७४००	७१५०	२५०
पूर्वाधार विकास क्षेत्र		**१३७०१७**	**८०००**	**१२९०१७**	**१४९८००**	**१००००**	**१३९८००**	**१६६४४५**	**११०००**	**१५५४४५**

यातायात पूर्वाधार		६४२५८		६४२५८	६५५००	५००	६५०००	७१०००	६००	७०४००
भवन, आवास तथा शहरी विकास		५८१२५	७५००	५०६२५	६५०००	८०००	५७०००	७४०००	८५००	६५५००
ऊर्जा		४०६२	५००	३५६२	५९००	६००	५३००	६१५०	६५०	५५००
विज्ञन तथा प्रविधि		११००		११००	२०००	५००	१५००	२५९५	५५०	२०४५
सम्पदा पूर्वाधार		३१००		३१००	४४००	४००	४०००	४९५०	४५०	४५००
पुन निर्माण		६३७२		६३७२	७०००		७०००	७७५०	२५०	७५००
वन, वातावरण तथा सम्बन्धित विकास क्षेत्र		**१४२९१**	**१३७४१**	**५५०**	**१८२००**	**१४०००**	**४२००**	**१९०००**	**१४५००**	**४५००**
तथ्यांक प्रणाली		१४५०	९००	५५०	१३००	९००	४००	१४५०	१०००	४५०
वातावरण तथा जलवायु		४०००	४०००		५६००	४२००	१४००	६०००	४५००	१५००
विपद् व्यवस्थापन		१२००	१२००		२२००	१२००	१०००	२७००	१५००	१२००
वित्तीय सुशासन		३६४१	३६४१		३९००	३७००	२००	३९००	३५००	४००
कानुन तथा न्याय		२५००	२५००		२७००	२५००	२००	२३५०	२०००	३५०
शान्ति तथा सुव्यवस्था		१५००	१५००		२५००	१५००	१०००	२६००	२०००	६००
संस्थागत विकास क्षेत्र(कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक)		**१६८७७६**	**१६३०९४**	**५६८२**	**१७४५५०**	**१६५५००**	**९०५०**	**१८१६००**	**१७५६००**	**६०००**
कुल जम्मा		**६०६८८७**	**४३९३८७**	**१६७५००**	**६३६९०४**	**४४६६०४**	**१९०३००**	**६६९५४५**	**४६३१००**	**२०६४४५**

परिच्छेद-३
आर्थिक क्षेत्र

खत्याड गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले तय गरेको आर्थिक क्षेत्रसंग सम्बन्धीत सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, कार्यनीति र कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको आधारमा आर्थिक विषयगत क्षेत्रको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार पारिएको छ।

आर्थिक विषयक्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रकम रु हजारमा)

आर्थिक बर्ष	बजेट अनुमान				बजेटको स्रोत			
	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	२९६९७	१५४८६	१४२११	0	३३३०	१७३३०	९०३६	०
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	३३०८४	१५७८४	१७३००	0	४३७०	१९७३०	९६७७	०
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	३६५००	१६५००	२००००	0	४५००	२१५००	१०५००	

३.१ कृषि

१. पृष्ठभूमि

जनसंख्याको अधिकांश संख्या रोजगारी तथा जीविकाको लागि कृषिमा निर्भर रहेको एवं कृषि क्षेत्रमा साना किसानहरुको बढी संलग्नता रहेको छ। यस गाउँपालिकाको प्रमुख आर्थिक क्षेत्र मध्ये कृषि एक हो। मुख्यतयः कृषि प्रणाली निर्वाहमुखी हुनु र यसमा संलग्न श्रमिकहरुको उत्पादकत्वमा निकै कम भएकोले श्रमशक्तिको पलायन बढ्दो छ। सिंचाइको अभाव नभए पनि अधिकांश खेतियोग्य जमिन बाढी पहिरोले क्षेति भएको कारणले यहाँका जनताहरु भारतमा रोजगारीको खोजिमा भौतारिनु परेको छ। कृषि क्षेत्रको प्रमुख बाली अन्तर्गत खाद्यान्न, रैथाने, फलफूल, तरकारी, माछामासु आदि पर्दछन्। कृषि क्षेत्रको उत्पादनलाई बृद्धि गर्न व्यवसायिकरण, विविधिकरण गर्न आवश्यक छ। दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न स्थानिय जनताको आय आर्जन बृद्धि हुने गरी गाउँपालिकाको स्रोत र साधनको परिचालान गरिनेछ।

२. समस्या तथा चुनौति

यस गाउँपालिकामा कृषि विकासमा आधुनिक कृषि प्रविधिको अभाव, सिंचाइको समस्याहरु, र कृषिमा प्रयोग गरिने उपकरणहरुको अभाव मुख्य चुनौती हुन्। अनुसन्धान र विकासमा कमजोर लगानीले

कृषिको उत्पादनशीलता कम रहेको छ। बाढी, पहिरो, सूखा, र अन्य प्राकृतिक विपत्तिहरुले कृषिलाई नकारात्मक प्रभाव पारेको। जलवायु परिवर्तनको असरले पनि कृषि उत्पादनमा उतार-चढाव ल्याएको छ।

३. सोच

प्राकृतिक स्रोतहरुको संरक्षण गर्दै निरन्तर उत्पादन गर्न सकिने प्रणाली अपनाउदै जैविक कृषि, मिश्रित कृषि, र परिपूर्ण कृषि प्रणालीमा जोड दिने।

४. लक्ष्य

कृषि उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्न आधुनिक कृषि प्रविधि र उच्च गुणस्तरीय बीउको प्रयोगलाई प्रोत्साहन गर्दै किसानलाई आत्मनिर्भर बनाउने।

५. रणनीति

- कृषकहरुलाई आधुनिक कृषि प्रविधि, जैविक खेती, र प्रविधि हस्तान्तरण सम्बन्धी तालिम दिने।
- प्राकृतिक विपद्का कारण हुने क्षतिको क्षतिपूर्ति दिन कृषि बीमा प्रणालीलाई मजबुत बनाउने।
- कृषकहरुलाई उत्पादनको उचित मूल्य प्राप्त गर्न सिधा बजार पहुँचको व्यवस्था गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

यस गाउँपालिकाको कृषि क्षेत्रमा जलवायु परिवर्तन र प्राकृतिक विपत्तिहरु, बाली रोग र कीट प्रकोप, सिंचाइ र जल व्यवस्थापन, आर्थिक र वित्तीय जोखिम प्रविधि पक्षहरु रहेका छन्।

३.२ सिंचाई

१. पृष्ठभूमि

यस खत्याड गाउँपालिकामा पर्याप्त मात्रामा खोलानाला रहेका छन्। केहि हिमाली क्षेत्रमा बर्षामा आधारित खेतियोग्य जमिन रहको छ। अधिकांश खेतियोग्य जमिन खत्याड खोलाबाट सिंचाई गर्न सकिने सम्भावना अत्याधिक रहेको र यसबाट खाद्यन्न बाली लगायत अन्य बालीनालीको उत्पादनमा बृद्धि गरि यस गाउँपालिकाका कृषकहरुको आयमा बृद्धि गर्न सकिन्छ।

२. समस्या तथा चुनौति

यस गाउँपालिकामा सिंचाइ परियोजनाहरुमा आवश्यक लगानीको अभाव छ, जसले परियोजनाहरुको निर्माण, मर्मत, र व्यवस्थापनमा कठिनाइ ल्याउँछ। खत्याडमा वर्षा अनियमित छ, जसले पानीको उपलब्धता अस्थिर बनाउँछ। मनसुनको समयमा अत्यधिक वर्षा र सुख्खा मौसममा पानीको कमी सिंचाइका लागि चुनौतीपूर्ण रहेको छ। अत्यधिक वर्षाले बाढी र पहिरो ल्याउछ, जसले सिंचाइ

संरचनामा क्षति पुऱ्याउँछ। परम्परागत सिंचाइ प्रणाली, जस्तै, कुलो प्रणाली र पोखरी सिंचाइ, प्रभावकारी छैनन् र पानीको वितरणमा असमानता रहेको छ।

३. सोच

यस गाउँपालिकामा रहेका खोलानालाको संरक्षण गर्दै किसानहरुलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो सिंचाइको सुविधा उपलब्ध गराउने।

४. लक्ष्य

कृषियोग्य जमिनलाई दिगो, प्रभावकारी सिंचाइ उपलब्ध गराउने।

५. रणनीति

- कृषिको गुरुयोजना बनाई सिंचाइको विकास गर्ने।
- सिंचाइ प्रोजेक्टहरूको संचालन, प्रबन्धन, र निरीक्षणमा समृद्धता र प्रभावकारिता बढाउने।
- जल, भूमि, र वन्यजन्तु संरक्षण र व्यवस्थापनमा सहायक नीति र कार्यक्रमहरू बनाउने।
- सिंचाइ प्रोजेक्टहरूको संचालन, प्रबन्धन, र निरीक्षणमा समृद्धता र प्रभावकारिता बढाउने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

यस गाउँपालिकामा जलस्रोतको अभाव र प्रबन्धन, प्राकृतिक आपतकाल, प्राविधिक, संसाधन संरक्षण र उपयोग, आर्थिक आदि सिंचाइका जोखिम पक्षहरु रहेका छन्।

३.३ पशुपन्छी

१. पृष्ठभूमि

यस खत्याड गाउँपालिकामा प्रशस्त मात्रामा घाँसे मैदान र जंगल भकएकोले भेडाबाखा, गाई, भैसी पालनका लागि उपयुक्त मानिन्छ। यहाँका अधिकांश मानिसहरु रुपैया आर्जन गर्न भेडाबाखा पालन गर्दछन्। उपयुक्त बजारीकरणको ब्यवस्था भएमा यहाँ उत्पादन भएका माछा किसानहरुले सहजै रुपमा बिक्रि गर्न सक्नेछन्। यहाँ असला जातका माछा खत्याड खोलामा प्रशस्त पाइने हुनाले केहि मानिसलाई जिविकोपार्जनमा सहज गराउन सकिन्छ। यस गाउँपालिकामा ब्रोइलर फार्मले कुखुरा उत्पादन गरेर प्रशस्त मात्रामा मासु बिक्रि गरिरहेका छन्। हिमाली भालु, डाँफे, कालिज, मृग, घोरल अन्य पशुपंक्षी पाइने हुनाले पर्यटनको प्रबर्द्धन गरी आय बृद्धि गर्न सकिन्छ।

२. समस्या तथा चुनौति

यस पालिकामा पशुपक्षी पालनमा लगानीको कमी एक प्रमुख समस्या हो। बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले पशुपक्षी पालनमा ऋण दिन उत्सुकता देखाउँदैनन्। पशुपक्षीहरूको लागि बीमा सुविधा

नहुँदा पालकहरू आर्थिक जोखिममा पर्छन्। धेरै पशुपक्षी पालकहरू आधुनिक पालन प्रविधिबारे जानकार छैनन्। तिनीहरूलाई तालिम र जानकारीको अभावले पुरानो र अप्रभावकारी विधिहरूमा निर्भर रहनुपर्छ। ग्रामीण क्षेत्रहरूमा बजारको अभावले पशुपक्षी उत्पादकहरूले आफ्ना उत्पादनहरू विक्री गर्न कठिनाइ महसुस गर्छन्।

३. सोच

उपयुक्त बजारको ब्यवस्था गर्दै पशुपालनमा लगानिमैत्री वातवरण सिर्जना गर्ने।

४. लक्ष्य

पशुपंक्षी उत्पादनलाई घरेलु बजारमा मात्र नभएर अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा पनि निर्यात गरेर आम्दानी गर्ने।

५. रणनीति

- पशुपंक्षी पालनसँग सम्बन्धित तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने।
- नवीनतम प्रविधिको उपयोग गर्ने।
- लामो समयका लागि वित्तीय योजना बनाउने र यसमा कर्जा, अनुदान, र अन्य वित्तीय स्रोतहरूको उपयोग समावेश गर्ने।
- उत्पादनको गुणस्तर र मूल्य निर्धारण, सही वितरण चैनलको छनोट गर्नुपर्छ जसले बजारमा उत्पादनको पहुँच सुनिश्चित गर्छ।
- विभिन्न रोगहरूबाट बचाउनका लागि खोप कार्यक्रम लागू गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

यस गाउँपालिकामा रोग र संक्रामक रोगहरू, वातावरणीय जोखिम, आर्थिक जोखिम, व्यवस्थापकीय जोखिम, जैविक जोखिम आदि जस्ता पक्षहरु रहेका छन्।

३.४ भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा वित्तीय सेवा

१. पृष्ठभूमि

यस गाउँपालिकामा खेतीयोग्य जमिन न्यून मात्रामा रहेको छ। अधिकांश मात्रमा सिंचाइ नपुगेको जमिन छ। प्रायः यहाँका मानिसहरुले पशुपालन गरेर आयआर्जन गर्ने गर्दछन्। बाँझो जमिनलाई कृषियोग्य बनाउन यस गाउँपालिकामा कृषि सहकारी, बचत तथा ऋण सहकारीहरुले किसानहरूलाई बीउ, मल, र कृषि उपकरणहरू सहकारी मार्फत उपलब्ध गराउने। स्थानीयबासीहरूलाई साना ऋण उपलब्ध गराउने र बचतको प्रवर्द्धन गर्दै आएका छन्। यस गाउँपालिकामा एउटा बाणिज्य बैंकको शाखा रहेको छ। जसले वित्तीय सेवा सुविधा दिदै आएको छ।

२. समस्या तथा चुनौति

यस क्षेत्रमा जग्गाको स्वामित्व र रेकर्डमा स्पष्टता छैन। यसले भूमि विवाद र कानूनी समस्या बढाउँछ। उचित सिमांकन र नापजाँचको अभावमा जमिनको सिमाना स्पष्ट हुँदैन, जसले विवाद र अतिक्रमणलाई निम्त्याउँछ। भूमि कानूनी अधिकार सुनिश्चित गर्न नसक्दा साना किसानहरु असुरक्षित महसुस गर्छन् र लगानी गर्न हिचकिचाउँछन्। सहकारी संस्थाहरुमा व्यवस्थापकीय दक्षताको अभाव छ। यसले योजना, व्यवस्थापन, र अनुगमनमा कमजोरी ल्याउँछ। सहकारी संस्थाहरुमा पर्याप्त आर्थिक स्रोतको अभाव छ, जसले गर्दा उनीहरु किसानहरुलाई प्रभावकारी सेवा दिन सक्दैनन्। कतिपय सहकारी संस्थाहरुको पारदर्शिता र जवाफदेहिता अभावले गर्दा सदस्यहरुले विश्वास गर्न सक्दैनन्। ग्रामिण क्षेत्रमा वित्तीय साक्षरताको कमी छ। यसले गर्दा बैंकिङ सेवा र वित्तीय साधनहरुको प्रयोग सीमित छ। बैंकहरुले कर्जा दिनका लागि धितो माग गर्छन्, तर यस गाउँपालिकामा धेरै जग्गा र सम्पत्ति धितो राख्न योग्य हुँदैन।

३. सोच

भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा वित्तीय सेवालाई प्रभावकारी बनाउदै समृद्धि र सामाजिक न्यायलाई प्रवर्द्धन गर्दै आर्थिक समावेशीकरण र दिगो विकास सुनिश्चित गर्ने।

४. लक्ष्य

सम्पत्ति व्यवस्थापन सुधार, सामूहिक सहयोग मार्फत आर्थिक प्रगति, र वित्तीय सेवामा पहुँच वृद्धि गर्ने।

५. रणनीति

- सहकारीहरुको कामकाजलाई नियमित रूपमा अनुगमन गर्ने र मूल्यांकन गर्ने प्रणाली विकास गर्ने।
- साना किसान, उद्यमी र अन्य लाभग्राहीहरुलाई सस्तो ब्याजदरमा ऋण उपलब्ध गराउने।
- साना उद्यमी र गरिब समुदायलाई सुलभ ऋण सुविधा उपलब्ध गराउने।
- व्यक्तिहरु र व्यवसायिक संस्थाहरुलाई वित्तीय व्यवस्थापन, लगानी, र बचत सम्बन्धी परामर्श दिने।
- भूमि, सहकारी तथा वित्तीय सेवा सम्बन्धी नीतिहरु सरल र स्पष्ट बनाउने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

भूमि सम्पत्ति कब्जा, विवाद, र न्यायिक विवादहरू, वातावरणीय संरक्षण र संरक्षण अभाव, भूमि सम्पत्ति दर्ता र स्थानीय अधिकारीहरूको प्रभावले उत्पन्न हुने अनियमितता, सहकारी संस्थाहरूको प्रबन्ध,

उत्पादन, र वित्तीय प्रणालीको प्रबन्धनमा क्षमता अभाव, वित्तीय साक्षरता आदि जस्ता जोखिम रहेका छन्।

३.५ उद्योग, व्यापार तथा व्यावसाय

१. पृष्ठभूमि

गाउँपालिकाले स्थानिय जनतालाई उद्यमशील बनाई घरेलु तथ मझौला उद्योगको विकास र विस्तारमा संलग्न गराएर गाउँपालिकाको आर्थिक विकासलाई गतिशील बनाउन आवश्यक छ। उद्योगको विकासले रोजगारीको अवसरमा बृद्धि हुनुका साथै स्थानिय स्रोत साधनको उच्चतम परिचालन समेत हुनेछ।

२. समस्या तथा चुनौति

स्थानिय जनताम उद्यमशील सोचको विकास हुन नसक्नु, उत्पादनशील क्षेत्रमा स्थानिय पूँजी परिचालन हुन नसक्नु, साना उद्यमीले बाहिरका ठुला उद्योगको उत्पादन संग बजारमा प्रतिस्पर्धा गर्न नसक्नु, स्थानीय तहमा निजि क्षेत्रको आकर्षित हुन नसक्नु, कृषि संगै अन्य क्षेत्र जस्तै वन, खानी, जोडिन नसक्नु, लगानी मैत्री वातावरण सिर्जना गर्न नसक्नु, कच्चा पदार्थको उपलब्धता भरपर्दो श्रम नीति नहुनु आदि यस क्षेत्रको विकासका चुनौति हुन्।

३. सोच

घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र विस्तारबाट गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा योगदान गर्ने।

४. लक्ष्य

आन्तरिक उत्पादनलाई प्रतिस्प्रधि बनाउँदै फाइदा हुने खालका बस्तु तथा सेवा उत्पादनमा जोड दिने।

५. रणनीति

- स्थानिय जनताले सञ्चालन गर्न सक्ने घरेलु उद्योगको प्रबर्द्धन गर्ने।
- रोजगारीमा घरेलु उद्योग सञ्चालन गर्न लगानिको वातावरण निर्माण गर्ने।
- स्थानिय श्रमिकलाई रोजगार दिन सक्ने उद्योगलाई विशेष प्राथमिकता दिने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

राजनीतिक अस्थिरता, आपूर्ति श्रृंखला अवरोध, प्राकृतिक प्रकोप, आर्थिक अस्थिरता, प्राविधिक जोखिम, मानव संसाधनको अभाव आदि जस्ता जोखिमहरु यस गाउँपालिकामा रहेका छन्।

३.६ पर्यटन तथा संस्कृति

१. पृष्ठभूमि

गाउँपालिकाको आर्थिक विकासका विभिन्न क्षेत्र मध्ये पर्यटन तथा संस्कृत एक महत्वपूर्ण क्षेत्र हो। रारा मध्यवर्तित क्षेत्र, रारा ताल खत्याड गाउँपालिकाको शिरानमा अवस्थित छन्। कर्णालीम राफ्टिङ, दुर्लभ बन्यजन्तु, आफ्नै सांस्कृति, भेशभुषाले भरिपूर्ण छ। आफूसँग भएका यी भौतिक तथा प्राकृतिक सम्पदा, धार्मिक तथ पर्यटकिय स्थल, आफ्नो सामाजिक, भाषिक, साँस्कृतिक जीवन पद्दति आदि विषयबारे जानकारी गराई ती स्थानहरुमा भ्रमण गराई आय आर्जन गर्न सकिने व्यवसाय पर्यटन हो।

२. समस्या तथा चुनौति

गाउँपालिका भित्र आवश्यक मात्रामा स्तरीय होटल हुन नसक्नु, यस क्षेत्रका धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरम क्षेत्रको प्रचारप्रसार हुन नसक्नु, यस क्षेत्रम उत्पादन हुने रैथाने बालीको पहिचान गराउन नसक्नु आदि पर्यटन विकासका समस्या हुन्।

३. सोच

पर्यटन तथा संस्कृतिको संबर्द्धन गर्दै आन्तरिक आय बढाउने।

४. लक्ष्य

यस खत्याड गाउँपालिकामा आएक आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुलाई आकर्षित गर्ने।

५. रणनीति

- होटल तथा होमस्टे निर्माणका लागि सहजिकरण गर्ने।
- स्थानिय कृषि उत्पादन प्रबर्द्धन, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

फोहोरमैला व्यवस्थापन, आर्थिक, सांस्कृतिक, धार्मिक तथा प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण, प्राकृतिक प्रकोपहरु, पर्यावरणीय असर आदि जोखिम पक्षहरु यस गाउँपालिकामा विद्यमान रहेका छन्।

३.७ श्रम, रोजगारी तथा गरिबी निवारण

१. पृष्ठभूमि

यस गाउँपालिकाका धेरै जसो मानिसहरु कृषिमा संलग्न रहेको पाइन्छ भने केहि मानिसहरु दैनिक ज्यालादारी नै रोजगारको मुख्य स्रोत रहेको छ। केहि युवाहरु विदेशमा रोजगारी त केहि युवाहरु नेपालमै व्यापार तथा व्यवसाय गर्दै आएका छन्। केहि युवाहरु वैदेशिक अध्ययनका लागि गएका छन्।

२. समस्या तथा चुनौति

गाउँपालिकामा दक्ष, अदक्ष, अर्धदक्ष र सामान्य श्रमिक तथा बेरोजगार जनशक्तिको तथ्यांक संकलन र सूचिकरण गर्नु तथा हरेक बर्ष अध्यावधिक, वर्गिकरण, र विश्लेषण नहुनु प्रमुख समस्याकको रुपमा रहेको छ। बैदेशिक रोजगारीमा अधिकांश जनशक्ति रहेको छ।

३. सोच

उद्यमशिलताको प्रबर्द्धन गर्दै रोजगारी सृजना अभिबृद्धि गर्ने।

४. लक्ष्य

भूमी बैंकको स्थापना, उद्यमशिलताम लगानी गर्दै रोजगारी सृजना गर्ने।

५. रणनीति

- सिपमुलक र प्राविधिक तालिम, कच्चा पदार्थको व्यवस्था, बिउ वितरणमा सहजिकरण गर्ने।
- बैदेशिक रोजगारीबाट फिर्ता भएका जनशक्तिलाई उपयुक्त लगानीमैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

श्रम बजारको अस्थिरता विप्रेषण निर्भरता, गरिबी र सामाजिक असमानता, आप्रवासन, श्रमिक अधिकारको उल्लंघन, विकास परियोजना आदि यस गाउँपालिकाको श्रम तथा रोजगारीका जोखिम पक्षहरु हुन्।

३.८ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

क्र.स.	उपक्षेत्र/ कार्यक्रम/ आयोजना	उद्देश्य	अवधि (शुरु र समाप्ति)	कुल लागत(रु हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन बर्षको उपलब्धी सूचक
२१	डाले घाँस तथा भुइघाँसको विरुवा खरिद तथा वितरण		आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	१००		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए
३९	किसानहरुको बिक्रि हुन नसकेको कृषि उत्पादन खरिद			५००		
४३	उत्कृष्ट किसान सम्मान कार्यक्रम			२३१		
४७	एन जि ओ डेस्क संचालन तथा व्यवस्थापन			९००		
५०	जेनेटिक रोग बारे स्कुल शिक्षा कार्यक्रम			६६		
५२	दलित डेस्क संचालन तथा			८००		

	व्यवस्थापन					बमोजिम।
५६	फलफुल तरकारी र अन्य अन्नबालीहरुको पकेट क्षेत्र पहिचान गरी कृषि कार्यक्रम संचालन	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		२०००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
५८	भूमी आयोग			९००		
७१	बाख्रा फर्म स्थापना साझेदारी			११००		
७४	कुखुरा फर्म स्थापना साझेदारी			१०००		
७६	भेडा बाख्रा फर्म स्थापना साझेदारी			६००		
८१	पशु उपचार सेवा			८००		
८२	पशु खोप सेवा			२००		
९७	कृषि एम्बुलेन्स खरिद			१३००		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
१०२	भेडा बाख्रा गाई भैसी मौरी पालक किसानका लागि न्युनतम आवश्यक उपकरण तथा सामाग्रि खरिद तथा वितरण			३५०		
१०३	पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन			२००		
१२१	खुम्टीखोला तटबन्धन			६००		
१२२	ढड्या खोला तटबन्धन निर्माण			८००		
१२३	जुर्को सिंचाइ कुलो निर्माण			४००		
१२४	विन सिंचाइ कुलो			५००		
१२८	पशु उपचारका लागि ट्रविज निर्माण			१००		
१३८	कोलगडा कागति खेति			२००		
१४२	प्रगतिशिल उद्यमी कृषक समुह बाँकी भुक्तानी			१७०		
१५२	लमतमे फलफुल तथा तरकारी उत्पादन कृषक समुह गडा सुधार कार्य			२०५०		
१६३	तलि भाडखेत देखि सिंचाइ कुलो			१३४		
१६४	बर्मा सिंचाइ कुलो			६५५		
१६५	मोहरा बगर सिंचाइकुलो			५२१		
१७५	साटवाडा नुवाघार घट्ट निर्माण			३००		

	क्रमागत					
१७७	कर्मासि सिंचाइ कुलो	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	३००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
१८०	डाँडाँजिउला सिचाइ कुलो निर्माण			५००		
१८८	चुम्लाह देखि तलिखर्कक सिंचाइ कुलो			६००		
१९५	पैखु सिंचाइ कुलो निर्माण			४००		
२०२	डिम्रा सिचाइ कुलो निर्माण			२००		
२२०	कुनावगर ठामलेख सिचाइकुलो निर्माण			४००		
२२१	नैकला देखि कुना सम्म सिंचाइ कुलो निर्माण			३००		
२३२	काल्चिरी देखि काल्च्या खोल्यास सम्म सिचाइ कुलो निर्माण			५००		
२३३	पानिडिल देखि काली खानेपानी निर्माण			५००		
२३४	पानिडिल देखि पारिवन खानेपानी निर्माण			५००		
२४१	डागर जिउला खोला तटबन्धन निर्माण			५००		
२४२	हुइखोला खाड सिचाइ कुलो			४००		
२६७	कृषि स्नातक करार			५२५		
२७०	गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम कार्यक्रम (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजागि र एडभान्स सीप विकास कार्यक्रम)			२४०		
२७१	गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम कार्यक्रम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने			९२०		
२७२	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख	आ.व. २०८०।८१	१४०		

२७६	बाख्रा पकेट क्षेत्र कार्यक्रम निरन्तरता	भए अनुसार	देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	७००		
२७७	स्याउ/ओखर पकेट क्षेत्र कार्यक्रम निरन्तरता			६००		
२८०	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्ट			१२		
२८१	कृतिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम			१८८		
२८२	कृषि पशुपन्छी तथा मतस्य तथ्याक अध्यावधिक			१००		
२८४	किसान सुचिकरण कार्यक्रम			२४९		
२९९	महामारी आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम			१००		
३१७	साना सिंचाइ प्रबन्ध कार्यक्रम			७७५		
३५१	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम			५००		
३५७	कृषि प्रसार खाद्य सुरक्षा तथा पोषण सुधार सहयोग कार्यक्रम			३५०		
३६०	डुडेखोला तटबन्धन			१०००		
३६१	प्रमुख बालीहरुमा बाली कटानी			२०		
३७२	जनजागरण मा वि तटबन्धन २			२०००		
३७३	रिगा जिउलो सिकु आरसिसि			२०००		

परिच्छेद-४

सामाजिक विकास क्षेत्र

खत्याड गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले तय गरेको सामाजिक क्षेत्रसंग सम्बन्धीत सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, कार्यनीति र कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको आधारमा आर्थिक विषयगत क्षेत्रको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार पारिएको छ।

सामाजिक विषयक्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रकम रु हजारमा)

आर्थिक बर्ष	बजेट अनुमान				बजेटको स्रोत			
	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	२५७१०६	२३९०६६	१८०४०	0	३९२२	२१७१६५	९७३५	२३९८२
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	२६१२७०	२४१३२०	१९९५०	0	४२००	२२१०००	१००७७	२६०००
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	२६६०००	२४५५००	२०५००	0	४३००	२२५०००	१०१७७	२७०००

४.१ जनस्वास्थ्य तथा पोषण

१. पृष्ठभूमि

स्वास्थ्य मानव विकास सूचकांकको एक महत्वपूर्ण आधार हो। गाउँबासीलाई स्वस्थ बनाई राख्नका लागि स्वास्थ्य संस्था, स्वास्थ्य कर्मचारी, स्वास्थ्य पूर्वाधारको आवश्यकता पर्दछ जुन पर्याप्त हुन सकिरहेको छैन्। यस गाउँपालिकाले स्वास्थ्य तथा पोषण क्षेत्रमा दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्ने गरि कार्यक्रमहरु निर्माण भई रहेका छन्।

२. समस्या तथा चुनौति

लक्षित वर्ग पहुँच बिहिन व्यक्तिहरुलाई सम्बोधन गर्न नसक्नु। स्वास्थ्य सेवा सर्वसुलभ हुन नसक्नु। स्वास्थ्य सेवाको लागि लामो दुरी पार गर्दा विरामीलाई समयमा सेवा उपलब्ध गराउन नसक्नु, जनचेतनाको कमि।

३. सोच

सेवाग्राहिलाई छोटो समयमा स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने।

४. लक्ष्य

गाउँबासिलाई स्वास्थ्य र पोषण सुधार गर्दै गाउँबासीमा सशक्तिकरण, समावेशिकरण गर्ने।

५. रणनीति

- गाउँपालिका भित्रका सवै वडा कार्यालयमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको विकास र विस्तार गर्ने।
- आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच पुर्याउने।
- गाउँबासीलाई पोषणयुक्त खानाको बारे सुसुचित गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

रोग, मातृ र शिशु स्वास्थ्य, कुपोषण, स्वास्थ्य सेवाको पहुँच, स्वच्छता र सरसफाई, मानसिक स्वास्थ्य आदि यस गाउँपालिकाको स्वास्थ्य क्षेत्रका जोखिम पक्ष हुन्।

४.२ शिक्षा, कला, भाषा तथा साहित्य

१. पृष्ठभूमि

खत्याड गाउँपालिकाको साक्षरता दर ७० प्रतिशत छ। नेपालको संविधानले प्रत्याभुत गरेको शिक्षा तथा संस्कृति सम्बन्धी हकको जगेर्ना गर्दै प्रविधि मैत्री , गुणस्तरीय, उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने र आत्मनिर्भरतातर्फ उन्मुख जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिने यस गाउँपालिकाको लक्ष्य रहेको छ। गाउँपालिका भित्रका बालबालिकालाई शिक्षाको नैसर्गिक अधिकारबाट बञ्चित हुन नदिन बिभिन्न कार्यहरु सञ्चालन गर्दै आएको छ।

२. समस्या तथा चुनौति

शिक्षक दरबन्दिको असमान वितरण, बजार क्षेत्रमा विद्यार्थिको अधिक चाप, ग्रामिण क्षेत्रमा विद्यार्थिको न्युन चाप, विषयगत शिक्षकको दरबन्दिको कमी, विद्यालय विकासमा समुदायको चासोमा कमी, प्रयोगशाला तथा पुस्तकालयको अपर्याप्तता।

३. सोच

शिक्षाको गुणस्तर बृद्धिका लागि प्रविधि शिक्षालाई प्राथमिकता दिने।

४. लक्ष्य

शिक्षण संस्थाहरुको शैक्षिक गुणस्तर बृद्धि गर्दै सिकाई प्रक्रियालाई प्रभावकारी बनाउने।

५. रणनीति

- शिक्षक दरबन्दी मिलान कार्यदल गठन गर्ने, कक्षा क्रियाकलापलाई प्रभावकारी र सुदृढ पार्ने।
- विद्यालयको आवश्यकता पहिचान गरि भौतिक निर्माण गर्ने, विद्यालय अनुगमनको लागि जनशक्तिको व्यवस्था गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

प्रत्येक शैक्षिक सत्रमा औषत सिकाई बृद्धि हुनेछ, शिक्षकको शिक्षण क्षमता विकास भएको हुनेछ। विद्यालयको भौतिक सुविधा विस्तार हुनेछ। कक्षा दोहोर्याउने १-५ मा शुन्य हुनेछ। खुद भर्नादर १०० प्रतिशत हुनेछ। स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण गरि सोहि अनुकूल पाठ्य सामाग्री निर्माण गरिनेछ।

४.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

१. पृष्ठभूमि

स्वस्थ जीवनका लागि स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाई अनिवार्य हुन्छ। सरसफाई तथा वातावरणीय स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित पक्षहरुमा जमिन, हावापानी पर्दछन्। यी पक्षहरुको स्वच्छताका लागि

शौचालय निर्माण , रुख बिरुवा संरक्षण, धुँवा धुलो मुक्त वातावरणको आवश्यकता पर्दछ। स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा गाउँपालिकाले उल्लेख्य कार्य गर्न आवश्यक छ।

२. समस्या तथा चुनौति

जनचेतनाको कमि, खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा उल्लेख्य काम गर्न नसक्नु, मुहानहरु सुक्दै जानु।

३. सोच

प्रत्येक घरपरिवारमा आधारभुत तथा स्वच्छ खानेपानी पुर्याउने।

४. लक्ष्य

स्वच्छ खानेपानी सहितको सफाईयूक्त गाउँ निर्माण गर्ने।

५. रणनीति

- परम्परागत पानीको स्रोतलाई व्यवस्थित गर्ने।
- नयाँ पानीको स्रोतलाई पहिचान गरी आधुनिक प्रविधिबाट स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउने।
- ल्याण्डफिल्ड साइटको पहिचान गरी फोहोरमैला ब्यवस्थापन गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

सम्पूर्ण गाउँबासीलाई स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध हुनेछ। सफाइयुक्त गाउँपालिकाको निर्माण हुनेछ।

४.४ युवा खेलकुद तथा नवप्रवर्तन

१. पृष्ठभूमि

यूवा गाउँ विकासको महत्वपूर्ण उमेर समुहको जनशक्ति हो। यूवा जनशक्तिलाई उद्यमशील कार्यमा आकर्षित गर्न सकेको खण्डमा आर्थिक क्रियाकला बढ्न गई गाउँपालिकाले चाहेको विकास गर्न सक्छ भन्ने उद्देश्यका साथ यूवाहरु गाउँ विकासको मुल प्रवाहमा ल्याइनेछ। खेलकुद तथा नवप्रवर्तन क्षेत्रमा यूवा लक्षित कार्यक्रमहरु ल्याउदै यूवाहरुलाई आकर्षित गर्नुपर्ने आवश्यकता छ।

२. समस्या तथा चुनौति

यूवा उद्यमीले उत्पादन गरेका बस्तु तथा सेवा प्रतिस्पर्धाका आधारमा बजारमा बिक्रि गर्न नसक्नु। स्तरीय खेलमैदान नहुनु। यूवा लक्षित कार्यक्रहरु नहुनु। खेलकुदमा संलग्न युवा युवतीको भविष्य सुनिश्चिचतता गर्नु। खेलकुदमा संलग्न युवा युवतीलाई रोजगारीको अवसर दिने परिपाटीको विकास नहुनु।

३. सोच

खेलाडिलाई रोजगारीको व्यवस्था गर्दै खेलमैदान निर्माण गर्ने।

४. लक्ष्य

युवा वर्गलाई स्थानीय तहमै बसी उद्यमशील कार्यमा संलग्न हुन आकर्षित गर्ने। खेलाडीलाई खेलमैदानको उचित ब्यवस्था गर्ने।

५. रणनीति

- उद्योग तथा व्यवसायको क्षेत्र पहिचान गरी युवाहरुलाई लगानीको लागि उत्प्ररित गर्ने।
- युवाहरुले सञ्चालन गर्ने उद्योगका लागि ऋण उपलब्ध गराउने व्यवस्था गर्ने।
- खेलमैदानको निर्माण गर्ने, उत्कृष्ट खेलाडीलाई पूरस्कृत गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

युवाहरु विकासको मुल प्रवाहिकरणमा समावेश हुने छन्। उद्यमी युवाहरुको विकास हुनेछ। नवप्रर्वतनमा युवाहरु उत्प्रेरित हुनेछन्।

४.५ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समाबेशीकरण

१. पृष्ठभूमि

सामुदायिक तथा राजनीतिक क्षेत्रमा महिला सहभागि तथा बालबालिकाको प्रतिनिधित्व पुरुषको तुलनामा न्यून रहेको पाइन्छ। सामाजिक सशक्तिकरणको अभाव, सांस्कृतिक धार्मिक, पारिवारिक वञ्चितिकरणको प्रभावले महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकहरु पिछडिएको अवस्थामा जीवनयापन गरिरहेका छन्।

२. समस्या तथा चुनौति

लक्षित वर्ग पहुँच विहिन व्यक्तिहरुलाई सम्बोधन गर्न नसक्नु, महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुको समस्या सम्बोधन गर्ने नीति बनाउन नसकिनु, बालबालिका मैत्री वातावरण सिर्जना गर्न नसक्नु, आर्थिक विपन्नता भएका घर परिवारका बालबालिकालाई पोषणयुक्त खाना बाल शिक्षा दिनु चुनौतिपूर्ण रहेको छ।

३. सोच

बालबालिका, महिला तथा ज्येष्ठ नागरिक मैत्री वातावरण सिर्जना गरी पहुँच अभिबृद्धि गर्ने।

४. लक्ष्य

बालवालिकाको शिक्षा, स्वास्थ्यको सुनिश्चतता गर्ने। महिलाहरुलाई प्रवाहिकरण, समावेशीकरण सशक्तिरण गर्ने। ज्येष्ठ नागरिकलाई स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउने।

५. रणनीति

- महिलाहरुलाई आय आर्जनको क्षेत्रमा संलग्न गराउने।
- महिला तथा घरेलु हिंसा विरुद्ध आवाज उठाउन गोलबद्ध गर्ने।
- घुम्ती सेवाहरु उपलब्ध गराउने।

- शिशु स्याहार केन्द्र स्थापना गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

महिला साक्षरता दर बृद्धि गर्ने, सडक बालवालिका शुन्य गर्ने। आर्थिक, सामाजिक, राजनीतिक, सांस्कृति सशक्तिकरण भएको हुनेछ। समतामूलक समाजको निर्माण तर्फ अग्रसर हुनेछ।

४.६ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

क्र.स.	उपक्षेत्र/ कार्यक्रम/ आयोजना	उद्देश्य	अवधि (शुरु र समाप्ति)	कुल लागत(रु हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन बर्षको उपलब्धी सूचक
१५	शिक्षा समिति तथा प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	२८४	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
२२	बालविकास केन्द्रका लागि शैक्षिक सामाग्रि हस्तान्तरण			३००		
२४	स्थानीय विषयको पाठ्यपुस्तक निर्माण			२०००		
३६	उपाध्यक्ष संग महिला सशक्तिकरण आयआर्जन र आत्मनिर्भर कार्यक्रम			३५००		
३७	विपन्न दलित गरिब र सुकुम्बासी परिवारका युवाहरुलाई गरिबि न्युनिकरण र जीविकोपार्जनमा सहजिकरण गर्ने तालिम			८००		
३८	सिकर्मी डकर्मी सुचिकार आरन सिलाइकटाइको गुणस्तर सुधार तथा औजार हस्तान्तरण			७००		
४०	अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन			४००		
४१	आधारभुत तह परीक्षा संचालन			४००		
४२	आर्थिक सहायता चन्दा तथा पुरस्कार			200		
४४	उत्कृष्ट विषयगत शिक्षक विद्यालय तथा विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रम			२००		
४५	एकल महिला तथा दलित समुदाय स्वास्थ्य विमा			३५००		
४६	एकिकृत स्वास्थ्य शिविर संचालन			१०००		

४८	कालिका मा वि बुगा बहुप्राविधिक शिक्षालय स्थापना			५००		
४९	खेलकुद तथा अन्य प्रतियोगितामा सहलगानी			५००		
५१	देउडा प्रतिष्ठान			४००		
५५	नव प्रवेशी शिक्षकहरुलाई सेवा प्रवेश तथा पुनर्ताजकी तालिम			४००		
५९	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड संचालन तथा व्यवस्थापन			९००		
६०	बालबालिकाहरुका लागि बालसशक्तिकरण कार्यक्रम एन जि ओ डेस्क			८००		
६१	शैक्षिक स्रोतकेन्द्र स्थापना			८००		
६२	साक्षर गाउँपालिका घोषणा			२७२		
६३	साक्षर गाउँपालिका घोषणा			७००		
६५	शैक्षिक स्रोतकेन्द्र स्थापना			८००		
७२	सहिद कपिल सरोज स्मृति यूवा क्लव अनुदान			५००		
७५	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रातापानी ल्याव स्थापना तथा कर्मचारी प्रोत्साहन अनुदान	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		१४००		
७८	उच्च शिक्षा अध्ययन छात्रवृति			८००		
८०	औषधी खरिद			२०००		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
१२५	खानेपानी आयोजना निर्माण साझेदारी कोष			९४००		
१२६	चिसापानि देखि महादेव खानेपानी		आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	४००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
१२७	छोटे जिरो पोइन्ट प्रवेशद्वार गेट निर्माण			८००		
१५४	श्री जनजागरण मा वि फर्निचर खरिद			१८२		
१६६	नेपाल राष्ट्रिय आ वि खानेपानी मर्मत खर्क			१४४		
१६७	स्वास्थ्य चौकी जामिर खानेपानी			९६		

१८१	चिप्ले डाडुपाटा खानेपानी निर्माण			५००		
१८२	जोगिलेख खानेपानी एक घर एक धारा			५००		
१९८	म्याचिङ फन्ड			२००		
२२२	सुकाढिक खानेपानी मुहान ट्याङ्की निर्माण			३००		
२४३	भुइचाना रिठा खानेपानी मर्मत			४००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
२४४	हौडी झारखेत खानेपानी			५००		
२४५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत, अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान(विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक कर्मचारी समेत)			८८२००		
२४६	आधारभूत तह कक्षा ६-८ मा अंग्रेजि गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	२४२३		
२४७	आधारभूत तह कक्षा ६-८ मा अंग्रेजि गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			७५२		
२४८	आधारभूत तह कक्षा ६-८ मा अंग्रेजि गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			४३७		
२५१	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक तथा विद्यालय व्यवस्थापन अनुदान			२५४६		
२५२	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक तथा विद्यालय व्यवस्थापन अनुदान			८१९५		
२५३	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक तथा विद्यालय व्यवस्थापन अनुदान			१४८०		
२५५	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दिका शिक्षक राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान			३८९००		

२६२	रोजगार संयोजकको स्थानिय भत्ता		१७८		
२६४	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंमसेविका कार्यक्रम		१४००		
२६८	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमका सहजकर्ता प्रोत्साहन खर्च		३००		
२७३	CBIMNCI कार्यक्रम		३४०	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
२७४	CTEVT को मापदण्ड बमोजिम सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा संचालन अनुदान		३५००		
२७८	आकस्मिक अवस्थामा औषधी एवं ल्याव सामाग्रि ढुवानी रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङ लागि फर्म फर्मेट छपाइ रजिष्टर अध्यावधिक विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम		१०५		
२७९	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	६००		
२८३	किशोराकिशोरी स्वास्थ्य सेवा		८०		
२८५	कोभिड १९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम		८३		
२८६	कोभिड १९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम		४८		
२८७	कोभिड १९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम		२६९		
२८८	तोकिएका विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा अनुदान		९०९९		

२८९	नियमित खोप सुदृढिकरण पूर्ण खोप सनिश्चतता र दिगोपना एफ आइ पिभि खोप अभियान, बचाउन सकिने रोगहरुको निगरानी नमुना संकलन सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम पूर्ण खोप वडा पालिका			३०३		
२९०	प्रजनन रुग्णता स्वास्थ्य सेवा			४४		
२९१	परिवार योजना सेवा			४१		
२९२	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको डाटा भेरिफिकेसन एवं गुणस्तर सुधार समिक्षा			३००		
२९३	पोषण विशेष क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन			१५०		
२९४	पोषण कार्यक्रम			५२४		
२९५	पोषण सुधारका लागि विपन्न समुदायका महिला समुह वा सहकारी विपन्न सदस्यहरुको आयआर्जन सुधार कार्यक्रम			६००		
२९६	पोषण संवेदनशील क्षेत्रका कार्यक्रम			२५०		
२९७	विश्व रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या नयूनिकरण दिवस मनाउने तथा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंमसेविका लाइ नसर्ने रोग र मानसिक स्वास्थ्य अभिमुखिकरण तालिम			४५		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
२९८	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका डायलाइसिस गराइरहेका क्यान्सर रोगी रमेरुदण्ड पक्षघात बिरामीहरुलाई औषधी उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने।	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		४१५	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
३००	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड संचालन स्थानीयतह स्तरिय			१००		

३०२	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत विकास विद्यार्थी परीक्षण मुल्यांकन शिक्षक मेन्टरीङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण		६८६		
३०३	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत विकास विद्यार्थी परीक्षण मुल्यांकन शिक्षक मेन्टरीङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण		२१३		
३०४	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत विकास विद्यार्थी परीक्षण मुल्यांकन शिक्षक मेन्टरीङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण		१२४	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
३०५	स्थानीय तह तर्फ मातृ नवशिशु कार्यक्रम		९७९		
३०६	स्थानीय तह तर्फ मातृ नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा रक्तसंचार न्यानो झोला निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार		४३०३		
३०७	स्थानिय तहको साझेदारीमा कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान तथा बुस्टर खोप समेत संचालन / दादुरा रुबेला खोप संचालन एवं व्यवस्थापन		२८६		
३०८	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवं घरदैलो क्षयरोग खोज कार्यक्रम	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	९५		
३१०	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क प्याड वितरण		४०३		
३११	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क प्याड वितरण		२३४		
३१२	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क प्याड वितरण		१२९६		

३१३	किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन तथा किटजन्य रोगको नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया तथा active case detection, slide ढुवानि			५५		
३१८	तोकिएका विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा अनुदान			२८२२		
३१९	तोकिएका विद्यार्थीका लागि दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			१६५०		
३२०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामाग्रि तथा डीजिटल सिकाइ सामाग्रि व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			६६२		
३२१	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामाग्रि तथा डीजिटल सिकाइ सामाग्रि व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			२१३१		
३२२	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामाग्रि तथा डीजिटल सिकाइ सामाग्रि व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			३८५		
३२३	माध्यमिक तह कक्षा ९-१० मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान		आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	१३०१	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
३२४	माध्यमिक तह कक्षा ९-१० मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		७५७		
३२५	माध्यमिक तह कक्षा ९-१० मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			४१९०		
३२६	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			५९४		
३२७	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			३४५		

३२८	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			१९११		
३२९	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान			५१३०		
३३०	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान			९२६		
३३१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान			१५९४		
३३२	शैक्षिक पहुच सुनिश्चतता अनौपचारीक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम परम्परागत विद्यालय वैकल्पिक विद्यालय साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम			१८२		
३३३	शैक्षिक पहुच सुनिश्चतता अनौपचारीक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम परम्परागत विद्यालय वैकल्पिक विद्यालय साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम			३१२		
३३४	शैक्षिक पहुच सुनिश्चतता अनौपचारीक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम परम्परागत विद्यालय वैकल्पिक विद्यालय साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम			१००६	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
३३५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान			२७०५		
३३६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान			८४०		
३३७	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान		आ.व. २०८०।८१ देखि	४८९		
३३८	रोजगारी सिर्जना आइ डी ए			२३५७		

३३९	रोजगारी सृजना नेपाल सरकार	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार	आ.व. २०८१।८२ सम्म	३०४४		
३४०	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन			६०		
३४१	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा अध्यावधिक कार्यान्वयन			५०		
३४२	सामाजिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृति आवसिय तथा गैर आवसिय			३४३	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
३४३	सामाजिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृति आवसिय तथा गैर आवसिय			५७८		
३४४	सामाजिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृति आवसिय तथा गैर आवसिय			१८५९		
३४५	आधारभुत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधी खरिद			११८७		
३५६	कर्णाली प्रदेश सरकारको सुतकेरी पोषण कोसेली कार्यक्रम			९१५		
३५८	स्वास्थ्य स्वयंमसेविकाहरुलाइ प्रोत्साहन भत्ता			६२०		
३७४	रातापहिरा खानेपानी आयोजना वडा १			२०००		
३७५	सैनाचौर खेलमैदान निर्माण			२०००		

परिच्छेद-५

पूर्वाधार क्षेत्र

खत्याड गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले तय गरेको पूर्वाधार क्षेत्रसंग सम्बन्धीत सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, कार्यनीति र कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको आधारमा आर्थिक विषयगत क्षेत्रको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार पारिएको छ।

पूर्वाधार विषयक्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रकम रु हजारमा)

आर्थिक बर्ष	बजेट अनुमान				बजेटको स्रोत			
	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	१३७०१७	८०००	१२९०१७	०	१४५४०	६१०४०	३२५००	२९०००
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	१४९८००	१००००	१३९८००	०	१४६७०	६६०७०	३९५५०	२९५००
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	१६६४४५	११०००	१५५४४५	०	१९८८०	६९९००	४०५५५	३५८७५

५.१ भवन, आवास तथा बस्ती विकास

१. पृष्ठभूमिः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको आवधिक योजनामा व्यवस्था भए बमोजिम स्थानीयस्तरमा व्यवस्थित, सुरक्षित तथा वातावरणमैत्री भवन तथा सहरी क्षेत्र विकास गर्न आवश्यक छ । स्थानीय तहमा हाल आधुनिक मापदण्ड अनुसार बनेका भूकम्प प्रतिरोधी भवनहरूमा बसोवास गर्ने घरधुरी संख्या ७३ प्रतिशत रहेको छ । गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने कुल **३५२५** घरपरिवार मध्ये ८५ प्रतिशत घरपरिवार सुरक्षित घरमा बसोबास गरेको देखिन्छ । दीगो विकासको लक्ष्यको लक्ष्य ११ तथा स्थानीय तहको आवधिक योजनाले अख्तियार गरेको क्षेत्रगत नीति तथा रणनीति एवम् प्राथमिकतालाई सम्बोधन गर्न समेत यस क्षेत्रको विकास गर्नु आवश्यक छ ।

२. समस्या तथा चुनौती

गाउँपालिका क्षेत्रमा व्यवस्थित बसपार्क र पार्किङ स्थल र यातायातको सहज व्यवस्थापन हुन सकेको छैन। गाउँपालिकाको प्राय सबै क्षेत्रमा नाली, शौचालय, फोहोरमैला व्यवस्थापन, बजार, अन्य पूर्वाधार र सुविधाको कमी रहेको छ । राष्ट्रिय भूउपयोग नीति २०७२ अनुसार भूउपयोग योजना र क्षेत्र निर्धारण गरी सो अनुसार बस्ती विकास र भवन तथा भौतिक विकास योजना तर्जुमा र पूर्वाधार विकास तथा संरचना निर्माण, औद्योगिक र ग्रिनवेल्टको लागि नीतिगत, कानूनी, प्रक्रियागत र प्राविधिक ढाँचा तयार हुन सकेको छैन ।

३. **सोचः** सुरक्षित, व्यवस्थित र उत्थानशिल बस्ती विकास।

४. लक्ष्यः

आवास, भौतिक सुविधा, बजार तथा अन्तरआवद्धता सहज, व्यवस्थित र उत्थानशील बनाउने।

५. रणनीति

क गाउँपालिकाको शहर एवं बजार उन्मुख क्षेत्रमा भौतिक योजना सहित बजारको पूवार्धार विकास गर्ने। (भवन)

ख व्यवस्थित बस्ती विकास गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

यस अवधिमा आवश्यक पर्ने स्रोत सहजरुपमा प्राप्त हुन नसकेमा लक्षित उपलब्धि समयमै हासिल हुन नसक्ने जोखिम देखिन्छ।

५.२ सडक, पूल तथा यातायात

१. पृष्ठभूमि

सडक, पुल तथा यातायातको उचित व्यवस्थाले गाउँको अवस्था समेत झल्काउछ। खत्याड गाउँपालिका भित्र ग्राभेल, कच्ची, आर.सि.सि. सडकको अवस्था छ। जम्मा ७३ कि.मि. धुले सडक, ३४० मि. आर.सि.सि. सडक विस्तार भएको छ। करिब १९ झोलुङ्गे पुल, २ वटा बेली ब्रिज निर्माण भएका र हुने क्रममा छन्। यस गाउँपालिकामा सडक तथा पक्कि पुलहरु निर्माण भएमा पर्यटन आगमन तथा स्थानिय जनतालाई आवतजावत र ढुवानीमा सहजिकरण हुनेछ।

२. समस्या तथा चुनौति

गाउँपालिका भित्र यातायात व्यवसायीहरु यातायात सञ्चालन गर्न आकर्षित नहुनु, सडक तथा पुल स्तरउन्नती नहुनु।

३. सोच

प्रत्येक गाउँमा कृषि सडक तथा स्तरउन्नती भएका सडक निर्माण गर्ने।

४. लक्ष्य

नियमित तथा सर्वसुलभ रुपमा यातायात सञ्चालन गर्ने। सबै स्थानमा दिगो सडक बाटो निर्माण गर्ने।

५. रणनीति

- आर्थिक क्रियाकलापलाई बढावा दिने स्थानमा सडक निर्माण गर्ने।
- घना बस्तीमा व्यवस्थित सडक निर्माण गर्ने।
- सबै वडामा अन्तर यातायात सञ्चालन गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

निश्चित मापदण्डमा सडक निर्माण, दिगो र भरपर्दो सडक तथा यातायात पूर्वाधार सामाजिक विकासक आधार हुनेछ।

५.३ जलस्रोत विद्युत तथा स्वच्छ ऊर्जा

१. पृष्ठभूमि

यस गाउँपालिकाका क्षेत्रमा जलस्रोतको मुख्य रुपमा खत्याड खोला रहेको छ जसमा विरा लघु जलविद्युत निर्माण कार्य भइरहेको छ। यस खोलामा अन्य साना विद्युत सञ्चालन भइसकेका छन लगभग ६७ प्रतिशत जनसंख्याले खत्याड खोला साना जलविद्युत आयोजना प्रयोग गरिरहेका छन्। अन्य स्थानमा विद्युतिकरण कार्य जारी नै छ। वैकल्पिक ऊर्जा बढाउन प्रयास भइरहेको छ।

२. समस्या तथा चुनौति

गाउँपालिकाको आर्थिक विकासका लागि जलस्रोतको बहुउपयोगलाई प्रवर्द्धन गर्नु आवश्यक छ। विभिन्न किसिमका प्राकृतिक प्रकोपहरु यसका चुनौतिका रुपमा रहेकाछन्।

३. सोच

बैकल्पिक ऊर्जाको प्रबर्द्धन जलस्रोतमा लगानी।

४. लक्ष्य

पूर्ण विद्युतीकरण, जलस्रोतको बहुउपयोग।

५. रणनीति

- विद्युत सेवा सबै उपभोक्तामा सर्वसुलभ रुपमा उपलब्ध गर्ने।
- गुणस्तरीय विद्युत सेवा उपलब्ध।
- बैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोग बढाउने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

विद्युत चुहावट, प्राकृतिक विपद्, जस्ता जोखिम पक्षहरु छन्। गुणस्तरीय विद्युत सेवा उपलब्ध गराउन। बैकल्पिक ऊर्जा बढाउने।

५.४ सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

१. पृष्ठभूमि

सूचना तथा संचारका साधनहरु टेलिफोन, हुलाक, रेडियो, टेलिभिजन, पत्रपत्रिका, इमेल, इन्टरनेट आदि सञ्चार प्रणाली अन्तर्गत पर्दछन्। यी माध्यमहरुको सहायताले छिटो र भरपर्दो रुपमा सूचनाहरुको आदानप्रदान गरी कार्यादिशलाई कार्यान्वयन गर्न, नविनतम ज्ञान, सीप प्राप्त गर्न सकिन्छ। तसर्थ यसले सूचनाको माध्यमबाट सामाजिक तथा आर्थिक विकासका लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ। गाउँपालिकालाई सूचना प्रविधि मैत्री बनाउने कार्य भइराखेको छ। यस गाउँपालिकामा प्रभावकारी रुपमा सूचना प्रदान गर्न एफ.एम सञ्चालनमा रहेको छ।

२. समस्या तथा चुनौति

सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा बजेटको कमि, केन्द्र, प्रदेश र स्थानिय तहको एकिकृत सूचना प्रणालीको कमि, भौगोलिक संरचना तथा विद्युतको अभाव।

३. सोच

सुचना प्रविधि मैत्री गाउँपालिका निर्माण।

४. लक्ष्य

सूचना सञ्जालको विकास गर्ने। प्रविधियुक्त गाउँपालिका निर्माण गर्ने।

५. रणनीति

- पालिकाका सूचनाहरु वेवसाइटमा प्रकाशन गर्ने।
- पालिकामा हुने काम कार्वाही सूचना प्रविधिको प्रयोगबाट गर्ने।
- पालिकामा डिजिटल नागरिक बडापत्रको सहायताले सेवा प्रवाह गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

गाउँपालिकामा भौगोलिक दुरी, फाइवर केवलको उपलब्धता आदि जोखिम छन्। गाउँपालिकामा १०० प्रतिशत पुर्याउने, स्मार्ट गभर्नेन्स लागु गर्ने।

५.५ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

क्र.स.	उपक्षेत्र/ कार्यक्रम/ आयोजना	उद्देश्य	अवधि (शुरु र समाप्ति)	कुल लागत(रु हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन बर्षको उपलब्धी सूचक
८५	गाडेखोला बस्ति विकास	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	८००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
८६	कुइयासी भुवानी मन्दिर			४००		
८७	कवा मष्टा मन्दिर निर्माण			४००		
८८	चतुर्देव हिरा सुरेन्द्र क्याम्पस अनुदान			५००		
८९	नदै मन्दिर निर्माण क्रमागत			४००		
९०	पञ्चोदय मा वि भवन निर्माण बाँकी भुक्तानी			१०००		
९१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रातापानी भवन निर्माण क्रमागत			११००		
९२	महादेव मन्दिर तथा फिल्ड निर्माण			६००		
९३	वर्थिङ सेन्टर स्थापना			९००		
९४	सरस्वती मा वि शौचालय निर्माण			१०००		
९५	कमर्सियल भवन निर्माण थप गाउँपालिका			२५००		
९६	गाउँपालिका घेरवार			१२००		
१००	डेस्कटप खरिद			११००		
१०५	गाउँपालिका देखि क्यातडि हुदै लाम्रुसम्म सडक क्रमागत			६५००		

१०६	गाउँपालिका देखि क्यातडि हुदै लाम्रुसम्म सडक क्रमागत			६५००		
१०७	छोटे सडक ग्राभेल			५००		
१०८	झुगोला बेलि ब्रिज निर्माण योजना क्रमागत			९०००		
१०९	नखर्जि रुम्राकाँध सडक निर्माण			५०००		
११०	नखर्जि रुम्राकाँध सडक निर्माण			५०००		
१११	भूमी आयोग मालिकाडा देखि पितेनि सम्म बाटो निर्माण			३००		
११२	मालिकाडा देखि पितेनि सम्म बाटो निर्माण			३००		
११३	रुपाखानी डाँडा देखि खमाले बाटो निर्माण			८००		
११४	रातापानी देखि नखर्जि सडक निर्माण			१२००		
११५	रिगा ह्याङ्लु सडक निर्माण			८००		
११६	विपद्को कामको भुक्तानी			४०००		
११७	स्कुल देखि राडी गोरेटो			४००		
११८	स्थानीय सडक मर्मत	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	३०००	गाउँपालिकार सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
११९	खत्याड खोला जलविद्युत मर्मत साझेदारी			६००		
१२०	सियालापेल्टिक सेट मर्मत			२००		
१२९	विपद् बाट क्षेती भएका घर पुन निर्माण थप साझेदारी			१५००		
१३०	साझेदारी कोष			२०२६		
१३१	साझेदारी कोष			९७३		
१३२	गाउँपालिका भवन मर्मत			५००		
१४४	वडा कार्यालय भवन निर्माण ७ वडा			५३१		
१४५	श्री लालीगुरास आ वि भवन निर्माण			३१३		

१४६	श्री सरस्वती मा वि रिखिया भवन निर्माण			४६८		
१४७	भगवती मा वि भवन निर्माण			९७		
१४८	श्री निलकण्ठ आ वि भवन निर्माण			२७८		
१४९	श्री भगवती मा वि कक्षाको ठा ब्यवस्थापन			२६०		
१५०	सरस्वती मा वि रिखिया खेल मैदान निर्माण			५२		
१५१	स्वास्थ्य चौकी खमाले निर्माण			८०		
१५३	धौलागिरी सोलार बाँकी भुक्तानी			५९६		
१५५	चिफिल्ला फुटा गोरेटो बाटो निर्माण			४७१		
१५६	तलि खर्क पुल निर्माण			३०१		
१५७	पाँचे नखर्जि आर सि सि			१०००		
१५८	भैरव माणु देखि जडीखोला सम्म बाटो			६८		
१५९	भागोटि खोला देखि भागोटी गाउँ सम्म हुदै कवा बाटो निर्माण			८७६		
१६०	लमेरा सडक क्रमागत			५६१		
१६१	सैन खोला देखि पुछ सम्म बाटो			१७७		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
१६२	भागोटि पोल्टिक सेट मर्मत	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		१६५		
१६८	नखर्जि आयर्वेद औषधालय भवन निर्माण		आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	११७		
१६९	पुत्ता खोला आर सि सि घट्ट कुलो निर्माण			५९८	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
१७०	श्री सुमा आ वि मर्मत			२४०		
१७१	स्वास्थ्य चौकी सैन घेरबार			२७२		
१७६	भेरालाग्रा सेरा बाटो निर्माण क्रमागत			४००		
१७८	गाडेखोला पि सि सि बाटो निर्माण			५००		
१७९	सेरी जोगिलेख बाटो निर्माण			४००		

१८६	तिल्खुडि देखि बुगासम्म बाटो ग्रभेल			४००		
१८७	भिडचुली देखि बरातु गाउँसम्म पिसिसि बाटो निर्माण			७००		
१९१	केरै गाउँ फिल्ड निर्माण			४००		
१९२	वडा कार्यालय भवन घेरवार			६००		
१९३	राम्डी बाटो			४००		
१९४	सुके रुख गोरेटो बाटो			४००		
१९९	५ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण			९००		
२००	हिमालय आ वि घेरवार			५००		
२०१	तारापानी हेपो सडक निर्माण			५००		
२०३	बालशिक्षा मा वि घेरबार			५००		
२०६	मष्टा आ वि राष्कोटिबाडा घेरबार			२००		
२०७	सोलार खरिद साझेदारी वडा ६			१०००		
२०८	एक घर एक चर्पि निर्माण वडा ६			६००		
२०९	मा वि लाम्रु घेरवार तथा फिल्ड निर्माण			२००		
२१२	थारा ग्रामिण रोड निर्माण			५००		
२१३	भैलपाटा देखि थारा मसानघाट सम्म बाटो निर्माण			१००		
२१४	मुख्य सडक देखि डुङग्री पिसिसि बाटो	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		६००		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
२१५	रावतबाडा देखि सैनाचौर पिसिसि बाटो निर्माण			८००	गाउँपालिकार सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
२१८	रिगा विउडि बाटो निर्माण		आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	५००		
२१९	सुकाढिक जुकेना गोरेटो बाटो निर्माण			५००		
२२६	नखर्जि सम्पूर्ण गाउँ पिसिसि बाटो			८००		
२२७	बम्डीका कर्खा जामिर बाटो पिसिसि			८००		
२२८	लौठी बालविकास केन्द्र घेरबार तथा छानो मर्मत			४००		

२३१	माइ मन्दिर निर्माण नाउली			५००		
२३५	शहिद गेट निर्माण			३००		
२३९	गाउँदेखि छायालेख बाटो निर्माण			३००		
२४०	बिसौनि सल्लेडाँडा तलिऔल पैदल मार्ग			४००		
३४६	केन्द्रबाट छनोट भएका नमुना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान			२१००		
३४७	केन्द्रबाट छनोट भएका नमुना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान			१२००		
३४८	केन्द्रबाट छनोट भएका नमुना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान			६७००		
३४९	पालिका अन्तर्गत निर्माणाधीन ५।१०।१५ शैया आधारभुत अस्पतालको सृजित दायित्व भुक्तानी गर्न			३४००		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
३५२	हिगोटि बृज, सेरी धमलासागु आर ए डि सि, रिगा धुलाचौर झोलुङ्गे पुल, खत्याड गाउँपालिका मुगु बाउँपानी चाकपाडे जोड्ने खतेयाड गापा १ मा झोलुङ्गे पुल वडा न ८ धौलाकोट सुकाढिक झु प, वडा न २ जारवुके	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	३४००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
३५३	नविकरणीय ऊर्जा प्रविधि जडान (वायु ग्यास, सुधारिएको चुलो, सौर्य ऊर्जा)			१०००		
३५४	ने.रा.आ.वि. कर्खा जामिर विद्यालय भवन			७०००		
३५९	ओम रारा सामुदायिक अस्पताल			२०००		

	निर्माण खत्याड ६					
३६२	महादेव मा वि ह्याङ्लु पूर्वाधार निर्माण			४०००		
३६३	हिरा सुरेन्द्र स्मृति सामुदायिक भवन निर्माण			१५००		
३६४	वडा न १० कार्यालय भवन निर्माण			२०००		
३६५	पञ्चोदय मा वि भवन निर्माण			२०००		
३६६	वडा कार्यालय भवन घेरबार तथा फील्ड निर्माण वडा ६			२०००		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
३६७	चिन्तु देखि खमाले बाटो निर्माण वडा न ५	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		२०००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
३६८	माझचौर देखि बल्दजुरी बाटो निर्माण वडा ४			२०००		
३६९	राउतडी देखि खाडा सम्म पिसिसि बाटो निर्माण ७			२०००		
३७०	रिखिया गाउँ पिसिसि बाटो निर्माण			२०००		
३७१	रिखिया गाउँ पिसिसि बाटो निर्माण			२०००		

परिच्छेद-६
वन, वातावरण, विपद् व्यवस्थापन तथा सम्बन्धीत विकास क्षेत्र

खत्याड गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले तय गरेको वन, वातावरण, विपद् व्यवस्थापन तथा सम्बन्धीत क्षेत्रसंग सम्बन्धीत सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, कार्यनीति र कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको आधारमा आर्थिक विषयगत क्षेत्रको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार पारिएको छ।

वन, वातावरण, विपद् व्यवस्थापन तथा सम्बन्धीत विषयक्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रकम रु हजारमा)

आर्थिक बर्ष	बजेट अनुमान				बजेटको स्रोत			
	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	१४२९१	१३७४१	५५०	0	५१९०	५४८४	५०००	९००
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	१८२००	१४०००	४२००	0	५६७०	६५००	५५००	१०००
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	१९०००	१४५००	४५००	0	५५००	७०००	६०००	१०००

६.१ वन, भूसंरक्षण तथा जैविक विविधता

१. पृष्ठभूमि

यस गाउँपालिकामा पाइने प्रमुख प्रजातीहरुमा धुपी, सल्लो, गुराँस आदि पर्दछन्। गाउँपालिका अन्तर्गत पर्ने वन प्रमुख क्षेत्रका रुपमा रारा मध्यवर्तीत क्षेत्र पर्दछ जुन जैविक विविधताले महत्वपूर्ण रहेको छ। यस गाउँपालिकामा भुक्षय, बाडी तथा पहिरोको जोखिम रहेको छ। जलाधार क्षेत्रको संरक्षण हुन सकेको छैन्।

२. समस्या तथा चुनौति

गाउँपालिकामा भुक्षय, बाडी तथा पहिरोको जोखिम रहेको छ। जलाधार क्षेत्रको पहिचान तथा संरक्षण गर्न नसक्नु। यस गाउँपालिकामा हावाहुरी, आगलागी जस्ता सम्भावित जोखिम रहेको छ।

३. सोच

वन, भूसंरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण गर्दै आन्तरिक आयमा बृद्धि गर्ने।

४. लक्ष्य

वन क्षेत्र बृद्धि गर्ने। सामुदायिक वनहरुको विकास तथा प्रवर्द्धन गर्ने। विकास निर्माणमा प्राकृतिक विनास रोक्ने।

५. रणनीति

- वन तथा जैविक विविधता नीति बनाई लागु गर्ने।
- वातावरणको संरक्षण र संम्बर्द्धनमा समुदायको परिचालन गर्ने।
- नीति निर्माण गरी भुसंरक्षण र जलाधार संरक्षण गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

वन क्षेत्रको बृद्धि हुनेछ। सामुदायिक वनहरुको संरक्षण र सम्बर्द्ध मार्फत आय आर्जनमा बृद्धि गर्ने। वन व्यवस्थापन लागु, नीजि तथा कृषि वन प्रवर्द्धन गर्न, भूक्षयिकरण आदि।

६.२ वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन

१. पृष्ठभूमि

वातावरणको समुचित व्यवस्थापन विना मानव तथा अन्य जीव जन्तुको अस्तित्वमा नकरात्मक असर पर्दछ। तसर्थ वन तथा वातावरणको उचित व्यवस्थापन विना मानिसको सामाजिक तथा आर्थिक विकास कठिन हुन्छ। वायु तथा जलीय प्रदुषण, फोहोर मैलाबाट उत्पन्न प्रदुषण लगायतका समस्याहरु छन्।

२. समस्या तथा चुनौति

यस गाउँपालिकाभित्र निर्माणाधीन सडकका कारणले वायु प्रदुषण भएको छ। फोहोरमैला व्यवस्थापन नहुँदा वातावरणमा परेको छ।

३. सोच

वातावरण प्रदुषण रहितको गाउँपालिका निर्माण।

४. लक्ष्य

वातावरण प्रदुषण उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने।

५. रणनीति

- जनचेतना बढाउने।
- समुदाय परिचालन मार्फत फोहोर व्यवस्थापन गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

सेफ्टी ट्याङ्की व्यवस्थापन गर्न, समुदायमा फोहोर व्यवस्थापन गर्न, शुन्य फोहोरमैला गाउँपालिका निर्माण गर्ने।

६.३ विपद् जोखिम व्यवस्थापन तथा जलवायु परिवर्तन अनुकूलन

१. पृष्ठभूमि

यस गाउँपालिकामा भूक्षय, बाडी, पहिरो तथा आगलागी प्रमुख रुपमा रहेको छ। यसबाट ग्रामीण जनताको जनजीवन मात्र नभइ राष्ट्रकै आर्थिक तथा सामाजिक अवस्थामा प्रश्न चिन्ह खडा हुन्छ। ग्रामीण क्षेत्रमा जथाभावी कृषि सडक खन्नु, वन फडानी गर्नु, प्रत्येक घरमा शौचालय निर्माण नहुनु। अत्याधिक वन फडानीले जलवायु परिवर्तन, बाडि पहिरो प्रमुख रुपमा रहेका छन्।

२. समस्या तथा चुनौति

वृक्षारोपण गर्न, शौचालयको प्रयोग प्रभावकारी नहुनु, बजारको ढल सिधै खोलामा मिसाउनु आदि कारणले समस्या भइरहेको छ।

३. सोच

वातावरणको संरक्षण गर्दै विपद् र जलवायुलाई न्युनिकरण गर्ने।

४. लक्ष्य

विपद् व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउने।

५. रणनीति

- वृक्षारोपण स्थान तोक्ने।
- डढेलो तथा आगलागी सम्बन्धि जनचेतना बढाउने।
- वातावरण मैत्री सडक निर्माण गर्ने।
- जोखिम क्षेत्रको पुर्वतयारी गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

जलवायु अनुकूल नीति निर्माण गर्ने। विपद्का घटनाको कमि आएको हुनेछ। विपद् सहायता कक्ष सञ्चालन भएको हुनेछ।

६.४ नीति, कानून न्याय तथा सुशासन

१. पृष्ठभूमि

वर्तमान संविधान २०७२ को धारा २१७ ले दिएको अधिकार बमोजिम स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ दफा ४७ उपदफा १ र २ बमोजिम स्थानिय सरकारले न्यायिक निरोपण गर्न सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। यो नेपालको सन्दर्भमा स्थानिय सरकारको लागि नयाँ किसिमको कार्य जिम्मेवारी हो। गाउँपालिकाबाट प्रवाह गरीने सार्वजनिक सेवालाई दक्ष, पारदर्शी, प्रभावकारी बनाउन स्थानीय जनता प्रति उत्तरदायी बनाउन आवश्यक छ जसले सुशासनको प्रत्याभुती गराउने छ।

२. समस्या तथा चुनौति

संविधान अनुसारका स्थानीय सरकारका हक अधिकारको सूची अनुसारका कानुन बनाउन सकिएको छैन्। स्थानीय तहमा ज्ञान तथा अनुभवको कमिले न्यायोचित कानुन निर्माण गर्न नसकिनु। न्यायीक क्षेत्र गाउँपालिकाको नजरमा कम प्राथमिकतामा परेको जस्तो देखिन्छ।

३. सोच

समावेशी, पारदर्शी, र प्रभावकारी कानून, न्याय र सुशासन प्रत्याभुती गराउने।

४. लक्ष्य

न्यायमा स्थानीय जनताको सुलभ पहुच पुर्याउने। गाउँबासीलाई सुशासनको प्रत्याभुती गराइनेछ।

५. रणनीति

- स्थानीय सरकारका हकमा अधिकार सुचि अनुसारका कानुन बनाउने।
- सार्वजनिक सेवालाई पारदर्शी, प्रभावकारी, सथानिय जनता प्रति उत्तरदायी बनाउने।
- विवादलाई मेलमिलापबाट समाधान गरिने नीति ल्याइने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

सार्वजनिक सेवा प्रवाह पारदर्शी, प्रभावकारी भएको हुनेछ। न्यायीक समितिले मेलमिलाप नीति अंगिकारेको हुनेछ। कानुनी शासन, छिटो छरितो कम खर्चिलो न्याय प्रणालीको विकास र सुशासन कायममा।

६.५ संगठनात्मक विकास तथा क्षमता विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन र सेवा प्रवाह

१. पृष्ठभूमि

गाउँपालिकाले संस्थागत संरचनाको अभावमा प्रयाप्त दक्ष विशिष्टकृत ज्ञान सीप क्षमता योग्यता भएको जनशक्तिको अभाव भैरहेको छ। खत्याड गाउँपालिका भित्र विभिन्न आधारभुत सेवाको अभावले दक्ष जनशक्ति पहाडी क्षेत्रमा आउन नमानेको। दक्ष प्रशिक्षकको कमिले प्रयाप्त तालिम दिन सकेको छैन्। गाउँपालिकाको संगठनात्मक विकास संरचना बनाई क्षमता विकास योजना बनाउन आवश्यक देखिएको छ।

२. समस्या तथा चुनौति

बढ्दो जनअपेक्षा अनुरुप सेवा प्रवाहमा काम गर्न। विभिन्न सुचना प्रविधिको विकास र विस्तार गर्न। क्षमता विकासका कार्यक्रमहरुलाई पर्याप्त बजेट विनियोजन नहुनु। सुचना प्रविधिमा जनशक्तिलाई अभ्यस्त बनाउन नसक्नु।

३. सोच

दक्ष जनशक्तिबाट सूचना प्रविधिको प्रयोग गरेर प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्नेऽ।

४. लक्ष्य

दक्ष प्रविधि र जनशक्तिको विकास गर्ने।

५. रणनीति

- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र चुस्त बनाई नागरिक सन्तुष्टी बनाउने।
- संगठनात्मक संरचना सर्वे गरी निर्धारण गर्ने।
- क्षमता विकास योजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने।
- सबै शाखाहरुको कार्य विभाजन गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

संगठनात्मक संरचना निर्माण गर्न। सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन। क्षमता विकास योजना कार्यान्वयन गर्ने। दक्ष प्रविधि र जनशक्ति, प्रभावकारी सेवा प्रवाहबाट नागरिक सन्तुष्टीको सोच चरितार्थ हुनेछ।

६.६ राजश्व तथा स्रोत परिचालन

१. पृष्ठभूमि

गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्वको आकारले गाउँपालिकाको क्षमता र गाउँपालिकाको योजना छनोटमा कति स्वायत्त छ भन्ने कुरा देखाउछ। राजश्वको पर्याप्तता, लचकता, न्यायपूर्ण, स्वीकार्यता, संगीतपूर्ण, आर्थिक र प्रशासनिक संभाव्यता, राजनितिक स्वीकार्यता यस गाउँपालिकाको आन्तरिक राजश्व परिचालन मुल नीति हुनेछ। कानुनमा उल्लेख गरिएका आधारमा लगाइने आन्तरिक राजश्व दर निर्धारण गर्दा जनचाहाना, छिमेकी र राष्ट्रिय दरको औषतलाई आधार बनाइनेछ।

२. समस्या तथा चुनौति

कर मैत्री राजश्व सुधार योजना नहुनु, कर करदाता शिक्षा सञ्चालन नहुनु, करदातालाई कर सहभागिता प्रक्रियामा संलग्न गराउन कठिन। कर छल्ने कार्य बड्ने।

३. सोच

आन्तरिक राजश्वलाई अभिबृद्धि गर्न आय हुने विकासका कार्यहरुलाई प्राथमिकिकरण गर्ने।

४. लक्ष्य

विगतका राजश्व संकलन भन्दा बढी राजश्व संकलन गर्ने।राजश्व अभिबृद्धि गर्ने।

५. रणनीति

- गाउँपालिका भित्रका सबै करदाताबाट प्रभावकारी रुपमा कर संकलन गर्ने।
- राजश्वका दरहरुलाई जनभावअनुसार परिमार्जन गर्ने।
- संघ र प्रदेशबाट प्राप्त हुने अनुदान रकम बढी भन्दा बढी लिनका लागि अनुदानका मापदण्ड पूरा गर्न अधिकतम पहल गरिने छ।
- आर्थिक कृयाकलाप बढाउन सहयोग पुग्ने प्राथमिकता प्राप्त आयोजना कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पर्ने स्रोतको खोजी गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

प्रशासनिक खर्च, आन्तरिक आय स्रोत हुने योजनाहरु खोजी गर्न नसक्नु। प्रशासनिक खर्च आन्तरिक स्रोत बाट प्रयास भई पुजीगत समेत योगदान दिनेछ।

६.७ तथ्याङ्क प्रणाली तथा योजना र विकास व्यवस्थापन

१. पृष्ठभूमि

समय सापेक्ष तथ्यांक नीति, पर्याप्त जनशक्ति, ज्ञान, प्रविधि, स्रोत, साधन, संरचना, पर्याप्त अध्ययनको अभावका कारणले तथ्यांक अध्यावधिक हुन सकेको छैन। आवधिक योजनामा समावेश गरिएका आयोजनाहरुलाई संस्थागत रुपमा अद्यावधिक गरी कार्यान्वयनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनु पर्छ। योजनाहरुको कार्यान्वयन स्थिति, गाउँपालिकाबाट हुने सेवा प्रवाह सम्बन्धमा पनि सर्वसाधारणले थाहा पाउने गरी सूचना प्रवाह गर्न प्रभावकारी प्रविधि हुन आवश्यक छ।

२. समस्या तथा चुनौति

तथ्यांक नीति, पर्याप्त जनशक्ति, ज्ञान, प्रविधि, स्रोत, साधन, संरचना, पर्याप्त अध्ययनको अभावका कारणले तथ्यांक अध्यावधिक हुन सकेको छैन।

३. सोच

सहि समयमा सहि तथ्यांकको उपयोग गरी आवधिक योजना कार्यान्वयनमा प्रभावकारी तुल्याउने।

४. लक्ष्य

आवधिक योजनाको उद्देश्य अनुरुप कार्य गर्ने।

५. रणनीति

- आवधिक योजनाको लक्ष्य अनुरुप कार्य गर्ने।
- सुचना प्रविधिको ब्यापक प्रयोग बाट तथ्यांक व्यवस्थापन गर्ने।

६. जोखिम पक्ष तथा अनुमान

आवधिक योजनाले लिएको लक्ष्य हासिल गर्न। सूचना केन्द्र तथा स्रोतको व्यवस्थापन गर्न।

योजनाबद्ध गाउँपालिकाको विकास हुनेछ।

६.८ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

क्र.स.	उपक्षेत्र/ कार्यक्रम/ आयोजना	उद्देश्य	अवधि (शुरु र समाप्ति)	कुल लागत(रु. हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन बर्षको उपलब्धी सूचक
२५	पत्रपत्रिका छपाई तथा सुचना प्रकाशन खर्च	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए	आ.व. २०८०।८१ देखि आ.व. २०८१।८२ सम्म	३००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
२६	पत्रपत्रिका छपाई तथा सुचना प्रकाशन खर्च			५००		
३२	स्थानीय तह पार्श्व चित्र मोबाइल एप अनलाइन गुनासो सुनुवाई प्रणाली			१०००		

३३	नगर प्रहरी गठन संचालन तथा व्यवस्थापन	अनुसार		२५००		
५३	न्यायीक समिति संचालन खर्च			१०००		
५४	न्यायिक समिति संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			१५००		
७०	एफ एम संचालन तथा व्यवस्थापन			११००		
७९	विपद् पश्चात स्थानीयस्तरको पुनस्थापना पुननिर्माण तथा विपद् प्रतिकार्य			१२००		मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
८४	गत बर्षको समपुरक अनुदान फिर्ता बाँकी फिर्ता रकम			७६४०		
१०४	महिला बालबालिका सफ्टवेर जडान			५५०		
२४९	एम.आई.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक चाडपर्व तथा पोशाक खर्च			७३५		
२६५	मसलन्द सामान खरिद सेवा केन्द्र सञ्चालन			५०		
२७५	आयोजना सामाजिक घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैठक			६५		
३१५	एम आइ एस अपरेटर फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमणभत्ता यातायात खर्च इन्धन			५०		
३७६	जैविक विविधता शिक्षा			१५०		
३७७	वन संरक्षण कार्यक्रम			२००		
३७८	नयाँ रूखहरूको रोपण र जंगल पुनर्स्थापना			1000		
३७९	वनस्पति र वन्यजन्तुको संरक्षण			500		
३८३	स्थानीय समुदायहरूसँग मिलेर सडक, पार्क, र सार्वजनिक स्थानहरू सफा गर्ने			300		
३८४	जैविक र अजैविक फोहोरको पृथकीकरण कसरी गर्ने भन्ने बारे जनचेतना कार्यक्रम			500		

३८५	फोहोर संकलन र व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पूर्वाधार विकास			934			
३८६	घरायसी कचरा व्यवस्थापनको महत्व र सही तरीकाहरूको प्रशिक्षण			600			
३८७	घरमै कम्पोस्ट बनाउन सिकाउने तालिमहरू			400			

परिच्छेद-७
संस्थागत विकास तथा सुशासन

खत्याड गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले तय गरेको संस्थागत विकास तथा सुशासन क्षेत्रसंग सम्बन्धीत सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, कार्यनीति र कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुको आधारमा आर्थिक विषयगत क्षेत्रको मध्यकालीन खर्च संरचना तयार पारिएको छ।

संस्थागत विकास तथा सुशासन विषयक्षेत्रगत खर्च तथा स्रोतको त्रिवर्षीय अनुमान (रकम रु हजारमा)

आर्थिक बर्ष	बजेट अनुमान				बजेटको स्रोत			
	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	१६८७७६	१६३०९४	५६८२	0	१५९३६	१४५२४३	५९८०	१६०३
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	१७४५५०	१६५५००	९०५०	0	१४९५६	१५१४४०	६३९०	१७५०
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	१८१६००	१७५६००	६०००	0	१५७००	१५६०००	७२६०	२७००

७.१ संस्थागत विकास तथा सुशासन

१. पृष्ठभूमि

नेपालको नयाँ संविधान २०७२ ले संघीय लोकतान्त्रिक गणराज्यको संरचना प्रदान गरेको छ। यसले संघीयता, समावेशीता, र समानतामा आधारित प्रणालीलाई बलियो बनाउन कानूनी आधार प्रदान गरेको छ। विभिन्न आयोगहरू र निकायहरू जस्तै अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, मानव अधिकार आयोग, र समावेशी आयोगले सुशासन सुनिश्चित गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छन्। शक्ति विकेन्द्रीकरणको माध्यमबाट

स्थानीय तहको सशक्तीकरणलाई सुनिश्चित गर्दछ। संघीय प्रणालीले प्रदेश र स्थानीय तहलाई स्वायत्तता प्रदान गर्दछ जसले गर्दा सेवा प्रवाहमा सुधार हुन्छ। नेपालले संस्थागत विकास र सुशासन सुधार गर्नका लागि विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय संस्थाहरूबाट सहयोग प्राप्त गरेको छ। विश्व बैंक, अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष (IMF), एशियाली विकास बैंक (ADB) लगायतका संस्थाहरूले नेपाललाई विभिन्न परियोजनाहरूमा सहयोग पुर्याइरहेका छन्।

२. समस्या तथा चुनौति

नेपालमा सुशासन र संस्थागत विकासमा केही चुनौतीहरू पनि छन्। भ्रष्टाचार, राजनीतिक अस्थिरता, स्रोतको कमी, र दक्ष जनशक्तिको अभाव जस्ता समस्याहरूले संस्थागत सुधारमा बाधा पुर्याउँछन्।

३. सोच

विद्युतीय सुशासनको प्रयोगबाट नागरिक मैत्री सेवा प्रवाह।

४. लक्ष्य

सूचना प्रविधिको प्रयोग गरी सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने।

५. रणनीति

- सुशासन सुधारका लागि नीति तथा कार्यक्रमहरू लागू।
- इलेक्ट्रोनिक शासन प्रणालीको विकास।
- भ्रष्टाचार निवारणका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन।

७.२ कार्यक्रम/ आयोजनाको संक्षिप्त विवरण

क्र.स.	उपक्षेत्र/ कार्यक्रम/ आयोजना	उद्देश्य	अवधि (शुरु र समाप्ति)	कुल लागत(रु. हजारमा)	पुष्ट्याई	आगामी तीन बर्षको उपलब्धी सूचक
१	अनुदान शिक्षक तलब	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख	आ.व. २०८०।०८१ देखि आ.व. २०८१।०८२ सम्म	८०००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए
२	इ सि डि बालविकास पारिश्रमिक			१०२००		
३	एक गाउँ एक कृषि तथा पशु प्राविधिक तलब			२४५९		
४	कार्यालय सहयोगी तथा सवारी चालक तलब			५०००		
५	कृषि भेटेरीनरी तथा गाउँपालिका कर्मचारी		आ.व. २०८०।०८१	२२८६०		

	पारिश्रमिक	भए	देखि			बमोजिम।
६	प्राविधिक करार सेवा गाउँपालिका पारिश्रमिक	अनुसार	आ.व. २०८१।०८२	३९८५		
७	स्वास्थ्य करार कर्मचारी पारिश्रमिक		सम्म	७५४८		
८	स्वास्थ्य करार कर्मचारी नपुग पारिश्रमिक			१६२८		
९	कर्मचारीको बैठक भत्ता			५००		
१०	शिक्षा समिति तथा प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता			११४		
११	शिक्षा समिति तथा प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता			१३५		
१२	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार			८००		
१३	कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता			७००		
१४	पदाधिकारी बैठक भत्ता			१२००		
१६	पदाधिकारी अन्य सुविधा			८७००		
१७	पानी तथा बिजुली			१००		
१८	इन्टरनेट महसुल			१२००		
१९	इन्धन कार्यालय प्रयोजन	आवधिक		१२००		
२०	अतिथि सत्कार खर्च	योजनाको		२००		
२३	स्टेसनरी तथा मसलन्द खर्च	प्रतिवेदनमा		८००		
२७	कार्यालय सञ्चालन खर्च	उल्लेख		५००		
२८	ओ एण्ड एम सर्वे	भए		६००		
२९	खेतिमाई मन्दिर डि पि आर निर्माण	अनुसार		१०००		
३०	बाउँपानी सेरा सडक डि पि आर निर्माण		आ.व.	१५००		
३१	सडक गुरुयोजना निर्माण		२०८०।०८१ देखि	१५००		
३४	कर्मचारी तालिम खर्च		आ.व.	३००		मध्यमकालीन
३५	उपभोक्ता समिति अभिमुखिकरण तालिम		२०८१।०८२ सम्म	३००		उपलब्धी

५७	बखत स्मृति दिवस			२००		सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
६४	अपाङ्ग समिति			३००		
६६	भ्रमण खर्च पदाधिकारी			१३००		
६७	भ्रमण खर्च कर्मचारी			१२००		
६८	विविध खर्च			८००		
६९	सभा संचालन खर्च			१२७२		
७७	जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका सहिद तथा घाइते सहायता			९००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
८३	घरभाडा			१०००		
९८	बाइक खरिद			६००		
९९	सवारी साधन मर्मत			१०००		
१०१	फर्निचर तथा मेसिनरी औजार खरिद			५००		
१३३	गाउँपालिका सभाहल ब्यवस्थापन डिजिटल स्मार्ट बोर्ड			७००		
१३४	सुशासन अनुदान वडा नं. १			५००		
१३५	सुशासन अनुदान वडा नं. १			९००		
१३६	सुशासन अनुदान वडा नं. २			५००		
१३७	सुशासन अनुदान वडा नं. २			९००		
१३९	गत बर्षको बाँकी भुक्तानी चालु खर्च	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		७३००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	
१४०	बडा अनुदान बाँकी भुक्तानी		आ.व. २०८०।०८१ देखि आ.व. २०८१।०८२ सम्म	३४११		
१४१	राराटप शुभ होटल			२९		
१४३	घरभाडा बाँकी भुक्तानि			९६		
१७२	मसाने स्वास्थ्य चौकी संचालन अनुदान			२००		
१७३	साझेदारी कोष			३००		
१७४	ने रा मा वि कर्मासी अनुदान			६००		
१८३	सुशासन अनुदान वडा नं. ३			५००		

१८४	सुशासन अनुदान वडा नं. ४	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		९००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
१८५	सैन स्वास्थ्य गेट कार्यालय व्यवस्थापन			३००		
१८९	सुशासन अनुदान वडा न ४			५००		
१९०	सुशासन अनुदान वडा न ४			९००		
१९६	सुशासन अनुदान वडा नं. ५			५००		
१९७	सुशासन अनुदान वडा नं. ५			९००		
२०४	सुशासन अनुदान वडा न ६			५००		
२०५	सुशासन अनुदान वडा न ६			८००		
२१०	सुशासन अनुदान वडा न ७			५००		
२११	सुशासन अनुदान वडा न ७			८००		
२१६	सुशासन अनुदान वडा न ८			५००		
२१७	सुशासन अनुदान वडा न ८			९००		
२२३	सुशासन अनुदान वडा न 9			800		
२२४	सुशासन अनुदान वडा न ९			५००		
२२५	वडा कार्यालय सवारी साधन खरिद वडा न ९			४००		
२२९	सुशासन अनुदान वडा न १०			९००		
२३०	सुशासन अनुदान वडा न १०			५००		
२३६	सुशासन अनुदान वडा न. ११		आ.व. २०८०।०८१ देखि आ.व. २०८१।०८२ सम्म	५००		
२३७	सुशासन अनुदान वडा न. ११			८००		
२३८	वडा कार्यालयका लागि सवारी साधन बाइक खरिद			६००		
२५०	कृषि तथा पशु सेवाका लागि एक गाउँ एक प्राविधिक तलव भत्ता			१४५१		
२५४	प्राविधिक सहायक तलव			४५२		
२५६	रोजगार संयोजक तलव			५६८		

२५७	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा स्वस्थ्य चौकी प्राथमिक स्वस्थ्य केन्द्र अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयमा कार्यरत कर्माचारी तलव भत्ता अन्य सेवा	आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार		३५८००	गाउँपालिका र सम्बन्धीत शाखाका प्रतिवेदनहरु	मध्यमकालीन उपलब्धी सुचकहरु आवधिक योजनाको प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम।
२५८	प्राविधिक सहायक पोसाक			१०		
२५९	रोजगार संयोजक पोसाक			१०		
२६०	रोजगार सहायक पोसाक			१०		
२६१	प्राविधिक सहायकको स्थानी य भत्ता			११६		
२६३	रोजगार सहायक स्थानिय भत्ता			११६		
२६६	रोजगार सेवा केन्द्रका लागि मसलन्द खर्च			७८		
२६९	रोजगार सहायकको तलव			४५२		
३०१	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन			३०		
३०९	स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम			११३		
३१४	संचालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन निरिक्षण			४५		
३१६	अन्य विविध खर्च चिया पानी लगायत अन्य विविध			२४		
३५०	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण कम्प्युटर फर्निचर फिक्चर्स क्यामेरा अन्य विद्युतिय उपकरण			३००		
३५५	मुख्यमन्त्रि रोजगार कार्यक्रममा खटिने कर्मचारीको प्रोत्साहन भत्ता			१८०		

अनुसूचीहरु

अनुसूची १.१ विषय क्षेत्रगत त्रिवर्षीय स्रोत तथा खर्चको अनुमान तथा प्रक्षेपण

आर्थिक बर्ष	बजेट अनुमान				बजेटको स्रोत			
	कुल	चालु	पुँजीगत	वित्तीय व्यवस्था	आन्तरिक स्रोत	नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार	ऋण तथा अन्य
आर्थिक विकास क्षेत्र								
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	२९६९७	१५४८६	१४२११	०	३३३०	१७३३०	९०३६	०
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	३३०८४	१५७८४	१७३००	०	४३७०	१९७३०	९६७७	०
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	३६५००	१६५००	२००००	०	४५००	२१५००	१०५००	
सामाजिक विकास क्षेत्र								
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	२५७१०६	२३९०६६	१८०४०	०	३९२२	२१७१६५	९७३५	२३९८२
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	२६१२७०	२४१३२०	१९९५०	०	४२००	२२१०००	१००७७	२६०००
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	२६६०००	२४५५००	२०५००	०	४३००	२२५०००	१०१७७	२७०००
पूर्वाधार क्षेत्र								
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	१३७०१७	८०००	१२९०१७	०	१४५४०	६१०४०	३२५००	२९०००
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	१४९८००	१००००	१३९८००	०	१४६७०	६६०७०	३९५५०	२९५००
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	१६६४४५	११०००	१५५४४५	०	१९८८०	६९९००	४०५५५	३५८७५
वन, वातावरण, विपद् व्यवस्थापन तथा सम्बन्धीत विकास क्षेत्र								
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	१४२९१	१३७४१	५५०	०	५१९०	५४८४	५०००	९००
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	१८२००	१४०००	४२००	०	५६७०	६५००	५५००	१०००
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	१९०००	१४५००	४५००	०	५५००	७०००	६०००	१०००
संस्थागत विकास तथा सुशासन								
आर्थिक बर्ष २०८०।०८१	१६८७७६	१६३०९४	५६८२	०	१५९३६	१४५२४३	५९८०	१६०३
आर्थिक बर्ष २०८१।०८२	१७४५५०	१६५५००	९०५०	०	१४९५६	१५१४४०	६३९०	१७५०
आर्थिक बर्ष २०८२।०८३	१८१६००	१७५६००	६०००	०	१५७००	१५६०००	७२६०	२७००

अनुसूची २.१ कार्यक्रम आयोजना वा विषय क्षेत्रको त्रिवर्षीय खर्च अनुमान तथा प्रक्षेपण, प्राथमिकीकरण र साङ्केतीकरण

क्र.स.	उपक्षेत्र/ कार्यक्रम/ आयोजना	उद्देश्य	अवधि (शुरु र समाप्ति)	कुल लागत	पुष्ट्याई	आगामी तीन बर्षको उपलब्धी सूचक	उपक्षेत्र	स्रोत
१	अनुदान शिक्षक तलब			८०००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२	इ सि डि बालविकास पारिश्रमिक			१०२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
३	एक गाउँ एक कृषि तथा पशु प्राविधिक तलब			२४५९			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
४	कार्यालय सहयोगी तथा सवारी चालक तलब			५०००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
५	कृषि भेटेरीनरी तथा गाउँपालिका कर्मचारी पारिश्रमिक			२२८६०			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
६	प्राविधिक करार सेवा गाउँपालिका पारिश्रमिक			३९८५			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
७	स्वास्थ्य करार कर्मचारी पारिश्रमिक			७५४८			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
८	स्वास्थ्य करार कर्मचारी नपुग पारिश्रमिक			१६२८			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
९	कर्मचारीको बैठक भत्ता			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१०	शिक्षा समिति तथा प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता			११४			कार्यालय सञ्चालन	संघ

							तथा प्रशासनिक	
११	शिक्षा समिति तथा प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता			१३५			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१२	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार			८००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१३	कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता			७००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१४	पदाधिकारी बैठक भत्ता			१२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१५	शिक्षा समिति तथा प्रधानाध्यापक बैठक भत्ता			२८४			शिक्षा	संघ
१६	पदाधिकारी अन्य सुविधा			८७००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१७	पानी तथा बिजुली			१००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१८	इन्टरनेट महसुल			१२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१९	इन्धन कार्यालय प्रयोजन			१२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२०	अतिथि सत्कार खर्च			२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२१	डाले घाँस तथा भुइघाँसको विरुवा खरिद तथा वितरण			१००			कृषि	प्रदेश

२२	बालविकास केन्द्रका लागि शैक्षिक सामाग्रि हस्तान्तरण			३००			शिक्षा	संघ
२३	स्टेसनरी तथा मसलन्द खर्च			८००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२४	स्थानीय विषयको पाठ्यपुस्तक निर्माण			२०००			शिक्षा	संघ
२५	पत्रपत्रिका छपाई तथा सुचना प्रकाशन खर्च			३००			सुचना सञ्चार तथा प्रविधि	प्रदेश
२६	पत्रपत्रिका छपाई तथा सुचना प्रकाशन खर्च			५००			सुचना सञ्चार तथा प्रविधि	संघ
२७	कार्यालय सञ्चालन खर्च			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२८	ओ एण्ड एम सर्वे			६००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
२९	खेतिमाई मन्दिर डि पि आर निर्माण			१०००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
३०	बाउँपानी सेरा सडक डि पि आर निर्माण			१५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
३१	सडक गुरुयोजना निर्माण			१५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
३२	स्थानीय तह पार्श्व चित्र मोबाइल एप अनलाइन गुनासो सुनुवाई प्रणाली			१०००			सुचना सञ्चार तथा प्रविधि	आन्तरिक
३३	नगर प्रहरी गठन संचालन तथा व्यवस्थापन			२५००			शान्ति तथा सुव्यवस्था	आन्तरिक
३४	कर्मचारी तालिम खर्च			३००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
३५	उपभोक्ता समिति अभिमुखिकरण तालिम			३००			कार्यालय सञ्चालन	संघ

							तथा प्रशासनिक	
३६	उपाध्यक्ष संग महिला सशक्तिकरण आयआर्जन र आत्मनिर्भर कार्यक्रम			३५००			लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण	संघ
३७	विपन्न दलित गरिब र सुकुम्बासी परिवारका युवाहरुलाई गरिबि न्युनिकरण र जीविकोपार्जनमा सहजिकरण गर्ने तालिम			८००			लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण	संघ
३८	सिकर्मी डकर्मी सुचिकार आरन सिलाइकटाइको गुणस्तर सुधार तथा औजार हस्तान्तरण			७००			लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण	संघ
३९	किसानहरुको बिक्रि हुन नसकेको कृषि उत्पादन खरिद			५००			कृषि	संघ
४०	अतिरिक्त क्रियाकलाप संचालन			४००			शिक्षा	संघ
४१	आधारभुत तह परीक्षा संचालन			४००			शिक्षा	संघ
४२	आर्थिक सहायता चन्दा तथा पुरस्कार			200			सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	संघ
४३	उत्कृष्ट किसान सम्मान कार्यक्रम			२३१			कृषि	संघ
४४	उत्कृष्ट विषयगत शिक्षक विद्यालय तथा विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रम			२००			शिक्षा	संघ
४५	एकल महिला तथा दलित समुदाय स्वास्थ्य विमा			३५००			स्वास्थ्य	संघ
४६	एकिकृत स्वास्थ्य शिविर संचालन			१०००			स्वास्थ्य	संघ
४७	एन जि ओ डेस्क संचालन तथा व्यवस्थापन			९००			सहकारी	आन्तरिक
४८	कालिका मा वि बुगा बहुप्राविधिक शिक्षालय स्थापना			५००			शिक्षा	संघ
४९	खेलकुद तथा अन्य प्रतियोगितामा सहलगानी			५००			शिक्षा	संघ
५०	जेनेटिक रोग बारे स्कुल शिक्षा कार्यक्रम			६६			पशुपन्छी विकास	प्रदेश
५१	देउडा प्रतिष्ठान			४००			भाषा तथा संस्कृति	आन्तरिक
५२	दलित डेस्क संचालन तथा व्यवस्थापन			८००			सहकारी	आन्तरिक

५३	न्यायीक समिति संचालन खर्च			१०००			कानुन तथा न्याय	प्रदेश
५४	न्यायिक समिति संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			१५००			कानुन तथा न्याय	आन्तरिक
५५	नव प्रवेशी शिक्षकहरुलाई सेवा प्रवेश तथा पुनर्ताजकी तालिम			४००			शिक्षा	संघ
५६	फलफुल तरकारी र अन्य अन्नबालीहरुको पकेट क्षेत्र पहिचान गरी कृषि कार्यक्रम संचालन			२०००			कृषि	प्रदेश
५७	बखत स्मृति दिवस			२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
५८	भूमी आयोग			९००			भूमी व्यवस्था	आन्तरिक
५९	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड संचालन तथा व्यवस्थापन			९००			युवा तथा खेलकुद	संघ
६०	बालबालिकाहरुका लागि बालसशक्तिकरण कार्यक्रम एन जि ओ डेस्क			८००			युवा तथा खेलकुद	आन्तरिक
६१	शैक्षिक स्रोतकेन्द्र स्थापना			८००			शिक्षा	आन्तरिक
६२	साक्षर गाउँपालिका घोषणा			२७२			शिक्षा	संघ
६३	साक्षर गाउँपालिका घोषणा			७००			शिक्षा	आन्तरिक
६४	अपाङ्ग समिति			३००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
६५	शैक्षिक स्रोतकेन्द्र स्थापना			८००			शिक्षा	प्रदेश
६६	भ्रमण खर्च पदाधिकारी			१३००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
६७	भ्रमण खर्च कर्मचारी			१२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
६८	विविध खर्च			८००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ

६९	सभा संचालन खर्च			१२७२			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
७०	एफ एम संचालन तथा व्यवस्थापन			११००			सुचना सञ्चार तथा प्रविधि	आन्तरिक
७१	बाखा फर्म स्थापना साझेदारी			११००			पशुपन्छी विकास	संघ
७२	सहिद कपिल सरोज स्मृति यूवा क्लव अनुदान			५००			युवा तथा खेलकुद	संघ
७३	लघुवित्त वित्तिय संस्थाको स्थापना			१९००			वित्तीय क्षेत्र	संघ
७४	कुखुरा फर्म स्थापना साझेदारी			१०००			पशुपन्छी विकास	संघ
७५	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रातापानी ल्याव स्थापना तथा कर्मचारी प्रोत्साहन अनुदान			१४००			स्वास्थ्य	प्रदेश
७६	भेडा बाखा फर्म स्थापना साझेदारी			६००			पशुपन्छी विकास	संघ
७७	जनयुद्ध तथा जनआन्दोलनका सहिद तथा घाइते सहायता			९००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
७८	उच्च शिक्षा अध्ययन छात्रवृति			८००			शिक्षा	आन्तरिक
७९	विपद् पश्चात स्थानीयस्तरको पुनस्थापना पुननिर्माण तथा विपद् प्रतिकार्य			१२००			विपद् व्यवस्थापन	संघ
८०	औषधी खरिद			२०००			स्वास्थ्य	संघ
८१	पशु उपचार सेवा			८००			पशुपन्छी विकास	संघ
८२	पशु खोप सेवा			२००			पशुपन्छी विकास	प्रदेश
८३	घरभाडा			१०००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
८४	गत बर्षको समपुरक अनुदान फिर्ता बाँकी फिर्ता रकम			७६४०			वित्तीय सुशासन	आन्तरिक
८५	गाडेखोला बस्ति विकास			८००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक

८६	कुइयासी भुवानी मन्दिर			४००			सम्पदा पूर्वाधार	संघ
८७	कवा मष्टा मन्दिर निर्माण			४००			सम्पदा पूर्वाधार	संघ
८८	चतुर्देव हिरा सुरेन्द्र क्याम्पस अनुदान			५००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
८९	नदै मन्दिर निर्माण क्रमागत			४००			सम्पदा पूर्वाधार	संघ
९०	पञ्चोदय मा वि भवन निर्माण बाँकी भुक्तानी			१०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
९१	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र रातापानी भवन निर्माण क्रमागत			११००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
९२	महादेव मन्दिर तथा फिल्ड निर्माण			६००			सम्पदा पूर्वाधार	संघ
९३	वर्थिङ सेन्टर स्थापना			९००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
९४	सरस्वती मा वि शौचालय निर्माण			१०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
९५	कमर्सियल भवन निर्माण थप गाउँपालिका			२५००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
९६	गाउँपालिका घेरवार			१२००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
९७	कृषि एम्बुलेन्स खरिद			१३००			कृषि	प्रदेश
९८	बाइक खरिद			६००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
९९	सवारी साधन मर्मत			१०००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१००	डेस्कटप खरिद			११००			विज्ञान तथा प्रविधि	संघ
१०१	फर्निचर तथा मेसिनरी औजार खरिद			५००			कार्यालय	संघ

							सञ्चालन तथा प्रशासनिक	
१०२	भेडा बाखा गाई भैसी मौरी पालक किसानका लागि न्युनतम आवश्यक उपकरण तथा सामाग्रि खरिद तथा वितरण			३५०			कृषि	संघ
१०३	पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन			२००			पशुपन्छी विकास	संघ
१०४	महिला बालबालिका सफ्टवेर जडान			५५०			तथ्यांक प्रणाली	आन्तरिक
१०५	गाउँपालिका देखि क्यातडि हुदै लाम्रुसम्म सडक क्रमागत			६५००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१०६	गाउँपालिका देखि क्यातडि हुदै लाम्रुसम्म सडक क्रमागत			६५००			यातायात पूर्वाधार	ऋण तथा अन्य
१०७	छोटे सडक ग्राभेल			५००			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१०८	झुगोला बेलि ब्रिज निर्माण योजना क्रमागत			९०००			यातायात पूर्वाधार	प्रदेश
१०९	नखर्जि रुम्राकाँध सडक निर्माण			५०००			यातायात पूर्वाधार	संघ
११०	नखर्जि रुम्राकाँध सडक निर्माण			५०००			यातायात पूर्वाधार	ऋण तथा अन्य
१११	भूमी आयोग मालिकाडा देखि पितेनि सम्म बाटो निर्माण			३००			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
११२	मालिकाडा देखि पितेनि सम्म बाटो निर्माण			३००			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
११३	रुपाखानी डाँडा देखि खमाले बाटो निर्माण			८००			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
११४	रातापानी देखि नखर्जि सडक निर्माण			१२००			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
११५	रिगा ह्याङ्लु सडक निर्माण			८००			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
११६	विपद्को कामको भुक्तानी			४०००			पुननिर्माण	संघ
११७	स्कुल देखि राडी गोरेटो			४००			यातायात पूर्वाधार	संघ
११८	स्थानीय सडक मर्मत			३०००			यातायात पूर्वाधार	संघ

११९	खत्याड खोला जलविद्युत मर्मत साझेदारी			६००			ऊर्जा	संघ
१२०	सियालापेल्टिक सेट मर्मत			२००			ऊर्जा	संघ
१२१	खुम्टीखोला तटबन्धन			६००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१२२	ढड्या खोला तटबन्धन निर्माण			८००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१२३	जुर्को सिंचाइ कुलो निर्माण			४००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१२४	विन सिंचाइ कुलो			५००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१२५	खानेपानी आयोजना निर्माण साझेदारी कोष			९४००			खानेपानी तथा सरसफाई	संघ
१२६	चिसापानि देखि महादेव खानेपानी			४००			खानेपानी तथा सरसफाई	संघ
१२७	छोटे जिरो पोइन्ट प्रवेशद्वार गेट निर्माण			८००			भाषा तथा संस्कृति	संघ
१२८	पशु उपचारका लागि ट्रविज निर्माण			१००			पशुपन्छी विकास	संघ
१२९	विपद् बाट क्षेती भएका घर पुन निर्माण थप साझेदारी			१५००			पुननिर्माण	संघ
१३०	साझेदारी कोष			२०२६			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१३१	साझेदारी कोष			९७३			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
१३२	गाउँपालिका भवन मर्मत			५००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
१३३	गाउँपालिका सभाहल व्यवस्थापन डिजिटल स्मार्ट बोर्ड			७००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१३४	सुशासन अनुदान वडा नं. १			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
१३५	सुशासन अनुदान वडा नं. १			९००			कार्यालय सञ्चालन	संघ

							तथा प्रशासनिक	
१३६	सुशासन अनुदान वडा नं. २			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
१३७	सुशासन अनुदान वडा नं. २			९००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१३८	कोलगडा कागति खेति			२००			कृषि	आन्तरिक
१३९	गत बर्षको बाँकी भुक्तानी चालु खर्च			७३००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१४०	बडा अनुदान बाँकी भुक्तानी			३४११			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१४१	राराटप शुभ होटल			२९			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१४२	प्रगतिशिल उद्यमी कृषक समुह बाँकी भुक्तानी			१७०			कृषि	आन्तरिक
१४३	घरभाडा बाँकी भुक्तानि			९६			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	आन्तरिक
१४४	वडा कार्यालय भवन निर्माण ७ वडा			५३१			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१४५	श्री लालीगुरास आ वि भवन निर्माण			३१३			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१४६	श्री सरस्वती मा वि रिखिया भवन निर्माण			४६८			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१४७	भगवती मा वि भवन निर्माण			९७			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक

१४८	श्री निलकण्ठ आ वि भवन निर्माण			२७८			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१४९	श्री भगवती मा वि कक्षाको ठा व्यवस्थापन			२६०			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१५०	सरस्वती मा वि रिखिया खेल मैदान निर्माण			५२			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१५१	स्वास्थ्य चौकी खमाले निर्माण			८०			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१५२	लमतमे फलफुल तथा तरकारी उत्पादन कृषक समुह गडा सुधार कार्य			२०५०			भूमी व्यवस्था	आन्तरिक
१५३	धौलागिरी सोलार बाँकी भुक्तानी			५९६			ऊर्जा	आन्तरिक
१५४	श्री जनजागरण मा वि फर्निचर खरिद			१८२			शिक्षा	आन्तरिक
१५५	चिफिल्ला फुटा गोरेटो बाटो निर्माण			४७१			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१५६	तलि खर्क पुल निर्माण			३०१			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१५७	पाँचे नखर्जि आर सि सि			१०००			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१५८	भैरव माणु देखि जडीखोला सम्म बाटो			६८			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१५९	भागोटि खोला देखि भागोटी गाउँ सम्म हुदै कवा बाटो निर्माण			८७६			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१६०	लमेरा सडक क्रमागत			५६१			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१६१	सैन खोला देखि पुछ्र सम्म बाटो			१७७			यातायात पूर्वाधार	आन्तरिक
१६२	भागोटि पोल्टिक सेट मर्मत			१६५			ऊर्जा	आन्तरिक
१६३	तलि भाडखेत देखि सिंचाइ कुलो			१३४			जलस्रोत तथा सिंचाइ	आन्तरिक
१६४	बर्मा सिंचाइ कुलो			६५५			जलस्रोत तथा सिंचाइ	आन्तरिक
१६५	मोहरा बगर सिंचाइकुलो			५२१			जलस्रोत तथा सिंचाइ	आन्तरिक
१६६	नेपाल राष्ट्रिय आ वि खानेपानी मर्मत खर्क			१४४			खानेपानी तथा	आन्तरिक

							सरसफाई	
१६७	स्वास्थ्य चौकी जामिर खानेपानी			९६			खानेपानी तथा सरसफाई	आन्तरिक
१६८	नखर्जि आयर्वेद औषधालय भवन निर्माण			११७			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१६९	पुत्ता खोला आर सि सि घट्ट कुलो निर्माण			५९८			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१७०	श्री सुमा आ वि मर्मत			२४०			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	आन्तरिक
१७१	स्वास्थ्य चौकी सैन घेरबार			२७२			पुननिर्माण	आन्तरिक
१७२	मसाने स्वास्थ्य चौकी संचालन अनुदान			२००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१७३	साझेदारी कोष			३००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१७४	ने रा मा वि कर्मासी अनुदान			६००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१७५	साटवाडा नुवाघार घट्ट निर्माण क्रमागत			३००			उद्योग	संघ
१७६	भेरालाग्रा सेरा बाटो निर्माण क्रमागत			४००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१७७	कर्मासि सिंचाइ कुलो			३००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१७८	गाडेखोला पि सि सि बाटो निर्माण			५००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१७९	सेरी जोगिलेख बाटो निर्माण			४००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१८०	डाँडाँजिउला सिचाइ कुलो निर्माण			५००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१८१	चिप्ले डाडुपाटा खानेपानी निर्माण			५००			खानेपानी तथा सरसफाई	संघ

१८२	जोगिलेख खानेपानी एक घर एक धारा			५००			खानेपानी तथा सरसफाई	संघ
१८३	सुशासन अनुदान वडा नं. ३			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
१८४	सुशासन अनुदान वडा नं. ४			९००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१८५	सैन स्वास्थ्य गेट कार्यालय व्यवस्थापन			३००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१८६	तिल्खुडि देखि बुगासम्म बाटो ग्रभेल			४००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१८७	भिडचुली देखि बरातु गाउँसम्म पिसिसि बाटो निर्माण			७००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१८८	चुम्लाह देखि तलिखर्कक सिंचाइ कुलो			६००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१८९	सुशासन अनुदान वडा न ४			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
१९०	सुशासन अनुदान वडा न ४			९००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१९१	केरै गाउँ फिल्ड निर्माण			४००			सम्पदा पूर्वाधार	संघ
१९२	वडा कार्यालय भवन घेरवार			६००			पुननिर्माण	संघ
१९३	राम्डी बाटो			४००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१९४	सुके रुख गोरेटो बाटो			४००			यातायात पूर्वाधार	संघ
१९५	पैखु सिंचाइ कुलो निर्माण			४००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
१९६	सुशासन अनुदान वडा नं. ५			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा	प्रदेश

							प्रशासनिक	
१९७	सुशासन अनुदान वडा नं. ५			९००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
१९८	म्याचिङ फन्ड			२००			सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	संघ
१९९	५ नं. वडा कार्यालय भवन निर्माण			९००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
२००	हिमालय आ वि घेरवार			५००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
२०१	तारापानी हेपो सडक निर्माण			५००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२०२	डिम्रा सिचाइ कुलो निर्माण			२००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२०३	बालशिक्षा मा वि घेरबार			५००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
२०४	सुशासन अनुदान वडा न ६			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
२०५	सुशासन अनुदान वडा न ६			८००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२०६	मष्टा आ वि राष्कोटिबाडा घेरबार			२००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
२०७	सोलार खरिद साझेदारी वडा ६			१०००			ऊर्जा	संघ
२०८	एक घर एक चर्पि निर्माण वडा ६			६००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
२०९	मा वि लाम्रु घेरवार तथा फिल्ड निर्माण			२००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
२१०	सुशासन अनुदान वडा न ७			५००			कार्यालय सञ्चालन	संघ

							तथा प्रशासनिक	
२११	सुशासन अनुदान वडा न ७			८००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
२१२	थारा ग्रामिण रोड निर्माण			५००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२१३	भैलपाटा देखि थारा मसानघाट सम्म बाटो निर्माण			१००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२१४	मुख्य सडक देखि डुडग्री पिसिसि बाटो			६००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२१५	रावतबाडा देखि सैनाचौर पिसिसि बाटो निर्माण			८००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२१६	सुशासन अनुदान वडा न ८			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
२१७	सुशासन अनुदान वडा न ८			९००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२१८	रिगा विउडि बाटो निर्माण			५००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२१९	सुकाढिक जुकेना गोरेटो बाटो निर्माण			५००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२२०	कुनावगर ठामलेख सिचाइकुलो निर्माण			४००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२२१	नैकला देखि कुना सम्म सिंचाइ कुलो निर्माण			३००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२२२	सुकाढिक खानेपानी मुहान टयाङ्की निर्माण			३००			खानेपानी तथा सरसफाई	संघ
२२३	सुशासन अनुदान वडा न 9			800			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२२४	सुशासन अनुदान वडा न ९			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश

२२५	वडा कार्यालय सवारी साधन खरिद वडा न ९			४००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२२६	नखर्जि सम्पूर्ण गाउँ पिसिसि बाटो			८००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२२७	बम्डीका कर्खा जामिर बाटो पिसिसि			८००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२२८	लौठी बालविकास केन्द्र घेरबार तथा छानो मर्मत			४००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
२२९	सुशासन अनुदान वडा न १०			९००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२३०	सुशासन अनुदान वडा न १०			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
२३१	माइ मन्दिर निर्माण नाउली			५००			सम्पदा पूर्वाधार	संघ
२३२	काल्चिरी देखि काल्च्या खोल्यास सम्म सिचाइ कुलो निर्माण			५००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२३३	पानिडिल देखि काली खानेपानी निर्माण			५००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२३४	पानिडिल देखि पारिवन खानेपानी निर्माण			५००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२३५	शहिद गेट निर्माण			३००			सम्पदा पूर्वाधार	संघ
२३६	सुशासन अनुदान वडा न. ११			५००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
२३७	सुशासन अनुदान वडा न. ११			८००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२३८	वडा कार्यालयका लागि सवारी साधन बाइक खरिद			६००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ

२३९	गाउँदेखि छायालेख बाटो निर्माण			३००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२४०	बिसौनि सल्लेडाँडा तलिऔल पैदल मार्ग			४००			यातायात पूर्वाधार	संघ
२४१	डागर जिउला खोला तटबन्धन निर्माण			५००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२४२	हुइखोला खाड सिचाइ कुलो			४००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	संघ
२४३	भुइचाना रिठा खानेपानी मर्मत			४००			खानेपानी तथा सरसफाई	संघ
२४४	हौडी झारखेत खानेपानी			५००			खानेपानी तथा सरसफाई	संघ
२४५	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत, अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान(विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक कर्मचारी समेत)			८८२००			शिक्षा	संघ
२४६	आधारभूत तह कक्षा ६-८ मा अंग्रेजि गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			२४२३			शिक्षा	संघ
२४७	आधारभूत तह कक्षा ६-८ मा अंग्रेजि गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			७५२			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
२४८	आधारभूत तह कक्षा ६-८ मा अंग्रेजि गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			४३७			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
२४९	एम.आई.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक चाडपर्व तथा पोशाक खर्च			७३५			तथ्यांक प्रणाली	ऋण तथा अन्य
२५०	कृषि तथा पशु सेवाका लागि एक गाउँ एक प्राविधिक तलव भत्ता			१४५१			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२५१	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक तथा विद्यालय ब्यवस्थापन अनुदान			२५४६			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
२५२	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक तथा विद्यालय ब्यवस्थापन अनुदान			८१९५			शिक्षा	संघ

२५३	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ता पारिश्रमिक तथा विद्यालय ब्यवस्थापन अनुदान			१४८०			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
२५४	प्राविधिक सहायक तलव			४५२			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
२५५	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरबन्दिका शिक्षक राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान			३८९००			शिक्षा	संघ
२५६	रोजगार संयोजक तलव			५६८			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२५७	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा स्वस्थ्य चौकी प्राथमिक स्वस्थ्य केन्द्र अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयमा कार्यरत कर्मचारी तलव भत्ता अन्य सेवा			३५८००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२५८	प्राविधिक सहायक पोसाक			१०			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
२५९	रोजगार संयोजक पोसाक			१०			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
२६०	रोजगार सहायक पोसाक			१०			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
२६१	प्राविधिक सहायकको स्थानी य भत्ता			११६			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
२६२	रोजगार संयोजकको स्थानिय भत्ता			१७८			सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	संघ
२६३	रोजगार सहायक स्थानिय भत्ता			११६			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य

२६४	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंमसेविका कार्यक्रम			१४००			स्वास्थ्य	संघ
२६५	मसलन्द सामान खरिद सेवा केन्द्र सञ्चालन			५०			तथ्यांक प्रणाली	ऋण तथा अन्य
२६६	रोजगार सेवा केन्द्रका लागि मसलन्द खर्च			७८			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
२६७	कृषि स्नातक करार			५२५			कृषि	संघ
२६८	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमका सहजकर्ता प्रोत्साहन खर्च			३००			स्वास्थ्य	संघ
२६९	रोजगार सहायकको तलव			४५२			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
२७०	गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम कार्यक्रम (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजागि र एडभान्स सीप विकास कार्यक्रम)			२४०			उद्योग	संघ
२७१	गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम कार्यक्रम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने			९२०			उद्योग	संघ
२७२	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण			१४०			उद्योग	संघ
२७३	CBIMNCI कार्यक्रम			३४०			स्वास्थ्य	संघ
२७४	CTEVT को मापदण्ड बमोजिम सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा संचालन अनुदान			३५००			शिक्षा	संघ
२७५	आयोजना सामाजिक घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैठक			६५			तथ्यांक प्रणाली	ऋण तथा अन्य
२७६	बाखा पकेट क्षेत्र कार्यक्रम निरन्तरता			७००			पशुपन्छी विकास	संघ
२७७	स्याउ/ओखर पकेट क्षेत्र कार्यक्रम निरन्तरता			६००			कृषि	संघ

२७८	आकस्मिक अवस्थामा औषधी एवं ल्याव सामाग्रि ढुवानी रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङ लागि फर्म फर्मेट छपाइ रजिष्टर अध्यावधिक विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम			१०५			स्वास्थ्य	संघ
२७९	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम			६००			स्वास्थ्य	संघ
२८०	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्ट			१२			पशुपन्छी विकास	संघ
२८१	कृतिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम			१८८			पशुपन्छी विकास	संघ
२८२	कृषि पशुपन्छी तथा मतस्य तथ्याक अध्यावधिक			१००			कृषि	संघ
२८३	किशोराकिशोरी स्वास्थ्य सेवा			८०			स्वास्थ्य	संघ
२८४	किसान सुचिकरण कार्यक्रम			२४९			कृषि	संघ
२८५	कोभिड १९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम			८३			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
२८६	कोभिड १९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम			४८			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
२८७	कोभिड १९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूर्ण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम			२६९			शिक्षा	संघ
२८८	तोकिएका विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा अनुदान			९०९९			शिक्षा	संघ
२८९	नियमित खोप सुदृढिकरण पूर्ण खोप सनिश्चतता र दिगोपना एफ आइ पिभि खोप अभियान, बचाउन सकिने रोगहरुको निगरानी नमुना संकलन सरसफाइ प्रवर्द्धन कार्यक्रम पूर्ण खोप वडा पालिका			३०३			स्वास्थ्य	संघ
२९०	प्रजनन रुग्णता स्वास्थ्य सेवा			४४			स्वास्थ्य	संघ
२९१	परिवार योजना सेवा			४१			स्वास्थ्य	संघ

२९२	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको डाटा भेरिफिकेसन एवं गुणस्तर सुधार समिक्षा			३००			स्वास्थ्य	संघ
२९३	पोषण विशेष क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन			१५०			स्वास्थ्य	ऋण तथा अन्य
२९४	पोषण कार्यक्रम			५२४			स्वास्थ्य	संघ
२९५	पोषण सुधारका लागि विपन्न समुदायका महिला समुह वा सहकारी विपन्न सदस्यहरुको आयआर्जन सुधार कार्यक्रम			६००			स्वास्थ्य	ऋण तथा अन्य
२९६	पोषण संवेदनशील क्षेत्रका कार्यक्रम			२५०			स्वास्थ्य	ऋण तथा अन्य
२९७	विश्व रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या नयूनिकरण दिवस मनाउने तथा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंमसेविका लाइ नसर्ने रोग र मानसिक स्वास्थ्य अभिमुखिकरण तालिम			४५			स्वास्थ्य	संघ
२९८	मृगौला प्रत्यारोपण गरेका डायलाइसिस गराइरहेका क्यान्सर रोगी रमेरुदण्ड पक्षघात बिरामीहरुलाई औषधी उपचार खर्च बापत मासिक रु ५ हजार दरले उपलब्ध गराइने।			४१५			स्वास्थ्य	ऋण तथा अन्य
२९९	महामारी आकस्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम			१००			पशुपन्छी विकास	संघ
३००	राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड संचालन स्थानीयतह स्तरिय			१००			युवा तथा खेलकुद	संघ
३०१	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन			३०			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
३०२	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत विकास विद्यार्थी परीक्षण मुल्यांकन शिक्षक मेन्टरीङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण			६८६			शिक्षा	संघ
३०३	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत विकास विद्यार्थी परीक्षण मुल्यांकन शिक्षक मेन्टरीङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण			२१३			शिक्षा	ऋण तथा अन्य

३०४	शैक्षिक सुशासनका लागि संस्थागत विकास विद्यार्थी परीक्षण मुल्यांकन शिक्षक मेन्टरीङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण			१२४			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३०५	स्थानीय तह तर्फ मातृ नवशिशु कार्यक्रम			९७९			स्वास्थ्य	संघ
३०६	स्थानीय तह तर्फ मातृ नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा रक्तसंचार न्यानो झोला निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार			४३०३			स्वास्थ्य	संघ
३०७	स्थानिय तहको साझेदारीमा कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान तथा बुस्टर खोप समेत संचालन / दादुरा रुबेला खोप संचालन एवं व्यवस्थापन			२८६			स्वास्थ्य	संघ
३०८	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवं घरदैलो क्षयरोग खोज कार्यक्रम			९५			स्वास्थ्य	संघ
३०९	स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम			११३			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	संघ
३१०	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क प्याड वितरण			४०३			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३११	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क प्याड वितरण			२३४			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३१२	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क प्याड वितरण			१२९६			शिक्षा	संघ
३१३	किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन तथा मुल्यांकन तथा किटजन्य रोगको नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया तथा active case detection, slide ढुवानि			५५			स्वास्थ्य	संघ
३१४	संचालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन निरिक्षण			४५			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य

३१५	एम आइ एस अपरेटर फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमणभत्ता यातायात खर्च इन्धन			५०			तथ्यांक प्रणाली	ऋण तथा अन्य
३१६	अन्य विविध खर्च चिया पानी लगायत अन्य विविध			२४			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
३१७	साना सिंचाइ प्रबन्ध कार्यक्रम			७७५			कृषि	संघ
३१८	तोकिएका विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा अनुदान			२८२२			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३१९	तोकिएका विद्यार्थीका लागि दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			१६५०			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३२०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामाग्रि तथा डीजिटल सिकाइ सामाग्रि व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			६६२			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३२१	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामाग्रि तथा डीजिटल सिकाइ सामाग्रि व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			२१३१			शिक्षा	संघ
३२२	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामाग्रि तथा डीजिटल सिकाइ सामाग्रि व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाइ अनुदान			३८५			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३२३	माध्यमिक तह कक्षा ९-१० मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			१३०१			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३२४	माध्यमिक तह कक्षा ९-१० मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			७५७			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३२५	माध्यमिक तह कक्षा ९-१० मा अंग्रेजी गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान			४१९०			शिक्षा	संघ
३२६	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			५९४			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३२७	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			३४५			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३२८	विद्यालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान			१९११			शिक्षा	संघ

३२९	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान			५१३०			शिक्षा	संघ
३३०	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान			९२६			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३३१	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवं कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान			१५९४			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३३२	शैक्षिक पहुच सुनिश्चतता अनौपचारीक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम परम्परागत विद्यालय वैकल्पिक विद्यालय साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम			१८२			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३३३	शैक्षिक पहुच सुनिश्चतता अनौपचारीक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम परम्परागत विद्यालय वैकल्पिक विद्यालय साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम			३१२			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३३४	शैक्षिक पहुच सुनिश्चतता अनौपचारीक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम परम्परागत विद्यालय वैकल्पिक विद्यालय साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम			१००६			शिक्षा	संघ
३३५	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान			२७०५			शिक्षा	संघ
३३६	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान			८४०			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३३७	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान			४८९			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३३८	रोजगारी सिर्जना आइ डी ए			२३५७			सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	ऋण तथा अन्य
३३९	रोजगारी सृजना नेपाल सरकार			३०४४			सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	संघ
३४०	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप संचालन			६०			सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	ऋण तथा अन्य
३४१	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा अध्यावधिक कार्यान्वयन			५०			सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	ऋण तथा अन्य

३४२	सामाजिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृति आवसिय तथा गैर आवसिय			३४३			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३४३	सामाजिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृति आवसिय तथा गैर आवसिय			५७८			शिक्षा	ऋण तथा अन्य
३४४	सामाजिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृति आवसिय तथा गैर आवसिय			१८५९			शिक्षा	संघ
३४५	आधारभुत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि औषधी खरिद			११८७			स्वास्थ्य	संघ
३४६	केन्द्रबाट छनोट भएका नमुना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान			२१००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	ऋण तथा अन्य
३४७	केन्द्रबाट छनोट भएका नमुना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान			१२००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	ऋण तथा अन्य
३४८	केन्द्रबाट छनोट भएका नमुना विद्यालय तथा विशेष विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन अनुदान			६७००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	संघ
३४९	पालिका अन्तर्गत निर्माणाधीन ५।१०।१५ शैया आधारभुत अस्पतालको सृजित दायित्व भुक्तानी गर्न			३४००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	ऋण तथा अन्य
३५०	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण कम्प्युटर फर्निचर फिक्चर्स क्यामेरा अन्य विद्युतिय उपकरण			३००			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	ऋण तथा अन्य
३५१	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम			५००			कृषि	संघ
३५२	हिगोटि बृज, सेरी धमलासागु आर ए डि सि, रिगा धुलाचौर झोलुङ्गे पुल, खत्याड गाउँपालिका मुगु बाउँपानी चाकपाडे जोड्ने खतेयाड गापा १ मा झोलुङ्गे पुल वडा न ८ धौलाकोट सुकाढिक झु प, वडा न २ जारवुके			३४००			यातायात पूर्वाधार	ऋण तथा अन्य

३५३	नविकरणीय ऊर्जा प्रविधि जडान (वायु ग्यास, सुधारिएको चुलो, सौर्य ऊर्जा)			१०००			ऊर्जा	ऋण तथा अन्य
३५४	ने.रा.आ.वि. कर्खा जामिर विद्यालय भवन			७०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	ऋण तथा अन्य
३५५	मुख्यमन्त्रि रोजगार कार्यक्रममा खटिने कर्मचारीको प्रोत्साहन भत्ता			१८०			कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक	प्रदेश
३५६	कर्णाली प्रदेश सरकारको सुतकेरी पोषण कोसेली कार्यक्रम			९१५			स्वास्थ्य	प्रदेश
३५७	कृषि प्रसार खाद्य सुरक्षा तथा पोषण सुधार सहयोग कार्यक्रम			३५०			कृषि	प्रदेश
३५८	स्वास्थ्य स्वयंमसेविकाहरुलाइ प्रोत्साहन भत्ता			६२०			स्वास्थ्य	प्रदेश
३५९	ओम रारा सामुदायिक अस्पताल निर्माण खत्याड ६			२०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	प्रदेश
३६०	डुडेखोला तटबन्धन			१०००			जलस्रोत तथा सिंचाइ	प्रदेश
३६१	प्रमुख बालीहरुमा बाली कटानी			२०			कृषि	प्रदेश
३६२	महादेव मा वि ह्याङ्लु पूर्वाधार निर्माण			४०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	प्रदेश
३६३	हिरा सुरेन्द्र स्मृति सामुदायिक भवन निर्माण			१५००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	प्रदेश
३६४	वडा न १० कार्यालय भवन निर्माण			२०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	प्रदेश
३६५	पञ्चोदय मा वि भवन निर्माण			२०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	प्रदेश
३६६	वडा कार्यालय भवन घेरबार तथा फील्ड निर्माण वडा ६			२०००			भवन, आवास, तथा सहरी विकास	प्रदेश
३६७	चिन्तु देखि खमाले बाटो निर्माण वडा न ५			२०००			यातायात पूर्वाधार	प्रदेश

३६८	माझचौर देखि बल्दजुरी बाटो निर्माण वडा ४			२०००				यातायात पूर्वाधार	प्रदेश
३६९	राउतडी देखि खाडा सम्म पिसिसि बाटो निर्माण ७			२०००				यातायात पूर्वाधार	प्रदेश
३७०	रिखिया गाउँ पिसिसि बाटो निर्माण			२०००				यातायात पूर्वाधार	प्रदेश
३७१	रिखिया गाउँ पिसिसि बाटो निर्माण			२०००				यातायात पूर्वाधार	प्रदेश
३७२	जनजागरण मा वि तटबन्धन २			२०००				भूमी व्यवस्था	प्रदेश
३७३	रिगा जिउलो सिकु आरसिसि			२०००				जलस्रोत तथा सिंचाइ	प्रदेश
३७४	रातापहिरा खानेपानी आयोजना वडा १			२०००				खानेपानी तथा सरसफाई	प्रदेश
३७५	सैनाचौर खेलमैदान निर्माण			२०००				युवा तथा खेलकुद	प्रदेश
३७६	जैविक विविधता शिक्षा			१५०				वन तथा जैवीक विविधता	संघ
३७७	वन संरक्षण कार्यक्रम			२००				वन तथा जैवीक विविधता	संघ
३७८	नयाँ रूखहरूको रोपण र जंगल पुनर्स्थापना			1000				वन तथा जैवीक विविधता	संघ
३७९	वनस्पति र वन्यजन्तुको संरक्षण			500				वन तथा जैवीक विविधता	संघ
३८०	वृक्षारोपण अभियान			700				भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन	प्रदेश
३८१	कृषि योग्य जमिनको संरक्षण			1000				भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन	प्रदेश
३८२	भिरालो पाखामा डाले घाँस लगाउने			२०००				भूसंरक्षण तथा जलाधार व्यवस्थापन	प्रदेश
३८३	स्थानीय समुदायहरूसँग मिलेर सडक, पार्क, र सार्वजनिक स्थानहरू सफा गर्ने			300				वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन	प्रदेश

३८४	जैविक र अजैविक फोहोरको पृथकीकरण कसरी गर्ने भन्ने बारे जनचेतना कार्यक्रम			500			वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन	संघ
३८५	फोहोर संकलन र व्यवस्थापनको लागि आवश्यक पूर्वाधार विकास			934			वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन	संघ
३८६	घरायसी कचरा व्यवस्थापनको महत्व र सही तरीकाहरूको प्रशिक्षण			600			वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन	संघ
३८७	घरमै कम्पोस्ट बनाउन सिकाउने तालिमहरू			400			वातावरण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन	संघ

आज्ञाले,
बासुदेव कार्की
नि.प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत